

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 242-49, L 998-04.

**A FALUSZÖVETSÉG
LAPJA**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 P 96 f
Félévre 2 P 48 f. Negyedévre 1 P 28 f.
Egyes szám ára — — — 12 fillér.

Budapest, 1927.

VIII. évfolyam, 41. szám. 413

Vasárnap, október 9.

A magyar földbirtokreform mérlege.

Irtó: Pártos Szilárd dr.

A magyar földbirtokreform hosszú esztendőök óta napirendjén van agrárpolitikai életünknek. Amióta 1894-ben megindult az úgynevezett telepítési akció, majd 1909-ben néhai Darányi Ignác földművelésügyi miniszter nagyszabású birtokpolitikai programot dolgozott ki a kis emberek földhözjuttatása érdekében: azóta mindmáig időszerű maradt a földbirtokreform kérdése, melyet a kommunizmus összeomlása után megalakult nemzeti kormány végre tető alá hozott. Az eltelt hat év során a földreform végrehajtást nyert és e pillanatban csupán a pénzügyi megoldás-kérdése mered felénk rendezetlenül.

De magát a földbirtokreformot is az ellenséges indula-

tok egész özöne csapkodta állandóan zavaros hullámaival. A rosszakarat és tájékozatlanság két szélsőséges beállítáiban vitte a kérdést a külföldi közvélemény elé. Az egyik azt állította a magyar földbirtokreformról, hogy az tulajdonképpen *ál-reform* s csak a *látszat kedvéért* végzett itt-ott némi földosztást. A másik híresztelés az ellenkező végletbe csapott át, azt állítván a földbirtokreformról, hogy az *kiméretlen radikalizmussal szabdalta és osztotta fel a földet.*

A magyar birtokpolitika és földreform körülterjengő sötét tájékozatlanságot és felelőtlen híradásokat eloszlatni, a földreform keletkezését, lényegét, eredményét kellőképpen megvilágítani tehát nemcsak fontos közgazdasági munka volt, de nemzeti kötelesség és hazafias feladat is.

Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár, gazdaságtársadalmunk kimagasló vezére s a magyar agrárérdekek régi, hivatott előharcosa vállalta magára ezt a közérdekű fel-

Kép a csépai zászlószentelésről.

Az első sorban Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár és Farkas Béla dr. csongrádi főispán foglal helyet.

adatot, amelynek minden tekintetben kiváló sikerrel tett eleget. «Birtokpolitika és földreform Magyarországon» címmel ugyanis értékes könyvet írt, mely használati pontossággal, tiszta megítéléssel és szigorú tárgyilagossággal, tömören és áttekinthetően rajzolja meg földbirtokreformunk egész élet-történetét és számbeli eredményeit. Mint a kemény poröly-ütések, úgy hangzanak Schandl államtitkár adatai és meg-állapításai, amelyek a rideg statisztika számoslopaival bizo-nyítják, hogy igenis: a mi földreformunk menten minden szél-ségtől és látszatkunktól, komoly akaratallal szolgálta a kis-emberek földellátásának, a földbirtokok arányosításának és az agrárszociális ellentéték kiegyenlítésének ügyét s e céljait az ország legnehezebb viszonyai közepette is sikerült elérnie.

Schandl Károly dr. könyve bevezetőül mindenekelőtt az ország trianoni feldarabolásának kétségbejítő számadatait sorolja fel. Az ezersztrendős Magyarország 56 453.446 katasz-trális hold területe a trianoni szerződés folytán 16 153.846 katasz-trális holdra zsugorodott össze. Az elveszett 40,299.600 holdból

Romániának	17,764.881	katasztrális hold
Csehországnak	10,936.283	«
Jugoszláviának	11,024.013	«
Olaszországnak Fiumével	3.638	«

és Ausztriának Nyugat-Magyarországból több mint félmillió hold jutott. A háború előtt az ország egész területén annak 45-8%-a esett a kisbirtokra és 54-2%-a a közép- és nagy-birtokokra. Ugyanekkor a trianoni határok között pedig az ország területének 44-2 százaléka esett a kisbirtokokra és 55-8 százaléka a közép- és nagybirtokokra. Az új országhatárok között tehát a kisbirtokok területe 3-5 százalékkal csökkent. Ez az egészségtelen állapot, amelyet fokozott még az a körülmény, hogy a közép-birtokok területe is kevesebb volt a kel-teténél s a földnélküliek és törpebirtokokok száma szintén súlyosbította a birtokmegoszlás aránytalanságait, maga után kellett, hogy vonja a földbirtokreform megvalósítását. Három évtizede kísértett már a reform gondolata az agrárpolitikai életben, midőn Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök-nek 1917-ben tett felsőházi javaslata, mely az eladásra kerülő nagybirtokokra biztosította az állam, a községek és az altruista hitelszövetkezetek elővásárlási jogát, valamint a mezőgazdasági ingatlanok forgalmának szükségszerű korlátozása hatalmas lökést adott a birtokreform ügyének. A forradalom és a kommunizmus gyászos emlékü korszaka után végre a keresztény és nemzeti politika kormánya megalkotta a magyar föld-reform törvényt elegendő eredménnyel.

A reform kedvező hatása ugyanis legelőször is abban nyilvánult, hogy jelentékeny eltolódás állt be a kisbirtokok javára. 1921-ben, vagyis a földreform megindulásakor 7-51 millió hold volt a kisbirtokok területe, 8-64 millió hold pedig a közép-és nagybirtokok területe. 1925-ben ez a két szám úgy változott meg, hogy a kisbirtokok területe 8-11 millió pontra emelkedett, a közép-és nagybirtokok területe pedig 8-04 millió holdra csök-kent. Ugyanekkor 841.000 kisbirtokos, 9630 közép-birtokos és 1130 nagybirtokos volt Csonkamagyarország területén. A kis-birtokok területe 1913-tól 1925-ig 970.000 holddal, vagyis 13-6 százalékkal növekedett a földreform következtében, a kis-birtokokok száma pedig körülbelül 220.000-rel. A földbirtok-reform végsőleges mérlege valószínűleg úgy fog alakulni, hogy a kisbirtokokok száma 1-1 millióra fog emelkedni és a kisbirtok az ország területének 64 százalékát fogja elfoglalni az eddigi 44-2 százalék helyett. Kétségtelen, hogy a földreform a szociális viszonyokat lényegesen enyhítette és a csonka országban a túlsúlyt a kisbirtokok javára billentette. Az állam azonban nem elégedett meg a reform egyszerű végrehajtásával, hanem messzemenően gondoskodott és gondoskodik arról is, hogy a földhözjutottak földjeiket megművelhessék és megtarthassák. E tekintetben a földművelésügyi minisztérium sokirányú, áldásos akciót fejt ki s annak eredményeképpen a kiosztott ház-helyeken már nyolcvanezer házat emeltek a magyar falvak kis-emberei.

Schandl Károly dr. könyve meggyőző erővel tárja — német és francia nyelven is — a földbirtokreform mérlegét a külföldi közvélemény elé. Ezért a nagyszerű munkáért a magyar agrártársadalom és gazdasági élet hála és elismerése illeti meg a gazdatábor népszerű vezetőjét.

Budapest, október 8.

A honfoglalók utódai. Gyönyörűben nem hangzott el még a tanyai magyar földművelő helyének kijelölése, mint ahogyan azt Magyarország kormányzója kijelölte a szentesi faluszövetségi kiállításon. A honfoglaló magyar harcosok utódai az alföldi tanyai magyarok, akik munkával tartják meg a hont, melyet őseik vérel szereztek — mondta Horthy Miklós az alföldi magyarság tomboló lelkesedése közben. A kormányzó szavai márványba valók, hogy soha el ne felejtse senki s szem előtt tartsák azok, akik a tanyai földmü-velők helyzetét vannak hivatva javítani. Az ország kormányzója súlyt adott ezzel annak a kongresszusnak, mely a kiállítási városban másnap lezajlott s melyen Cserghő alispán életrevaló tanyai javas-lataira Mayer János miniszter jelentette ki, hogy a tanyai kérdést megoldásra viszi. Utakkal és tanyai központokkal megnyitják az életet a tanyai hontartók számára.

*

A jelszavak betegei. Míg a keresztény politikát erő-sebben hangoztatták, addig éppen ők — a radikális újságok — voltak azok, akik a jelszavak ellen hadakoztak. Most, hogy a keresztény és nemzeti jelszavak kevésbé hangzanak, ők követelik a jelszavakat: Liberalizmust, több liberalizmust és egyéb izmust. Hát most mi mond-juk, félre a jelszavakkal! Tessék megmondani, hogy mit értenek a liberalizmus alatt, majd megmondjuk, kell-e az, amit követelnek, vagy sem. Ezek az urak a sajtójukban előre pletykáltak, hogy a szentesi faluszövetségi gyűlésen az agrár képviselők nagy rendbontást visznek véghez. De borzasztóan csalódtak. Az agrárius képviselők nem ültek föl nekik. Nem politizáltak, hanem a mezőgazdasági termelés előbbre-viteléről beszéltek. S Szentes a politikai hecc helyett, amit a baloldali jelszavas újságok vártak, a komoly alkotó munka egyik diadalmos állomása lett, mely a Faluszövetségnek újabb hatalmas sikert hozott.

A szentesi kiállítás.

Csongrád vármegye, Szentes és Csongrád városok, a Falu-szövetség, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara és a MANSZ október 2-án nyitották meg Szentesen a mezőgazdasági, ipari, kereske-delmi és kulturális kiállítást. A kedvezőtlen idő dacára is impozáns tömeg vett részt a megnyitáson. Budapestről Mayer János föld-művelésügyi miniszter és Schandl Károly államtitkár társaságában számos agrárképviseelő utazott le. A vidéket a környék előkelőségei képviselték, kik csaknem teljes számban megjelentek. A vármegye-ház előtti térségre gyülekezett össze a kiállítás megnyitására érke-zett közönség és hatalmas éljenzéssel fogadták a minisztert, ki személyesen nyitotta meg a kiállítást. Csongrád vármegye nevében Farkas Béla dr. főispán üdvözölte a földművelésügyi minisztert.

— Hosszú, fáradságos munka, de napról-napra nagyobb lelkesedés után érkezünk el a mai naphoz — mondotta a főispán — amikor Nagyméltóságod megnyitó szavai után kitárulnak kiállít-ásunk kapui, hogy bebizonyítsuk ország-világ előtt: mire képes Csonkamagyarország Alföldjének népe.

Az üdvözlőbeszéd után Mayer János földművelésügyi minisz-ter a következő szavakkal nyitotta meg a kiállítást:

— A magyar kormány nevében üdvözlöm a Tiszántúlnak ezt a virágzó vidékét, amikor e kiállítás keretében tanubizonyoságot tett alkotó erejéről. A munkaerő minden nemzetnek legrágább kincse és ma a nemzetek között nem fejeverekkel, hanem munka-eszközökkel folyik a harc. A virágzó mezőgazdaság, a tisztas ipar és a szolid kereskedelem a gazdasági élet szentháromsága.

Hosszantartó, lelkes éljenzés követte a miniszter szavait, aki

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi,

Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Szüreti ünnep Dunaszentgyörgyön.

A napokban tartották meg Dunaszentgyörgyön a szokásos szüreti ünnepséget. Képünk a hatalmas menet elejét ábrázolja.

(Szabó I. felvétele.)

ezután Farkas Béla dr. főispán vezetésével és az ünneplő közönség kíséretében megtekintette a gyönyörű kiállítást, mely több csoportban az erdészetet, vadászatot, halászatot, a növény-, gyümölcs- és börttermelést, a képző- és iparművészetet, az egészségügyet, az ipart és kereskedelmet, végül az állattenyésztést mutatja be.

A kiállítást a kormányzó is megtekintette, aki az üdvözlésekre a következő nagyjelentőségű szavakat mondotta:

— Itt együtt ünnepel most a magyar munka, a magyar termelés, a magyar virtus és a magyar mult. A munka a kiállításon bontakozik ki, ahol a magyar termelő megmutatja, mit tud. A magyar virtus pedig ott van azokban a lelkes fiatal szemekben, ahonnan a magyar jövő sugarai fénylenek reánk. Látni kívántam itt annak a nagyszerű szervezetnek munkáját is, amely országoszerre a szellemi és testi kultúra áldásaiban részesíti ifjúságunkat. A levente-intézmény ez, amely a város, falu és tanya magyar ifjúságát egyaránt előkészíti az élet nagy küzdelmeire, de egyben biztosítja is részükre a sikert és a boldogulást egy szebb és biztosabb munkás jövőben. Ez az intézmény sokkal fontosabb, amint azt a legtöbben gondolják. Ezért mindenkit kérek, hogy azt lelkesen és szeretettel támogassa. A tanyai magyar és a levente munkája fon ma Szentek köre glóriát, amelynek fénye besugározza az egész magyar hazát.

Körülbelül egy órát töltött az államfő a kiállítás termeiben és a legnagyobb meglepedettség hangján nyilatkozott a látottakról. A kiállításról a sporttelepre hajtatott, ahol a leventék zászlaját avatták fel ünnepélyes keretek között.

Ugyancsak a kiállítással kapcsolatban tartotta a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége országos gazdasági kongresszusát Szentesen. A kongresszuson megjelent az egész Tiszavidék magyar asszonyainak színe-java és leutazott Budapestről Tormay Cecile, a MANSz országos elnöke is.

A gazdakongresszus.

Vasárnap délelőtt több ezer ember részvételével gazdagfűlés volt a Kossuth-téren, amelyen résztvett Mayer János földművelésügyi miniszter és Schandl Károly államtitkár, valamint az összes Budapestről leérkezett agrárképviselők. A gazdagfűlésen Kövér Imre dr. vármegyei főjegyző megnyitó szavai után Mayer János földművelésügyi miniszter szólalt fel.

— Az őszi ülészek során — mondotta többek közt — a képviselőház elé kerül a mezőgazdasági szakoktatásról és a téli gazdasági szakiskolákról szóló törvény. Ugyancsak a Ház elé kerül a gazdasági törvény és megoldjuk a mezőgazdasági üzemekre szóló kötelező balesetbiztosítás kérdését is. Készen van a hegyi községek megalakításáról szóló törvényjavaslat és munkában van a mezőgazdasági munkások kötelező betegség- és baleset elleni biztosításáról szóló törvényjavaslat is. Tervebe vettem a tanyai kirendeltségek felállítását.

A földművelésügyi miniszter hosszantartó eljenzéssel fogadott beszéde után Schandl Károly államtitkár szólalt fel. Hangsúlyozta, hogy a magyar gazdatársadalomnak nemcsak a maga érdekében, hanem az egész ország érdekében kell dolgoznia, mert hiszen ha nincsen termés, akkor nincsen kenyere senkinek. Egész Európában ügyszólván Magyarország az egyetlen állam, amely az idén gabonafelteslegéből valamit külföldre tudott kivinni. A földművelésügyi kormányzat százezér pengőt szánt arra, hogy összevásárolja az egész országban termelt összes nemesített vetőmagot. Ezt egyelőre

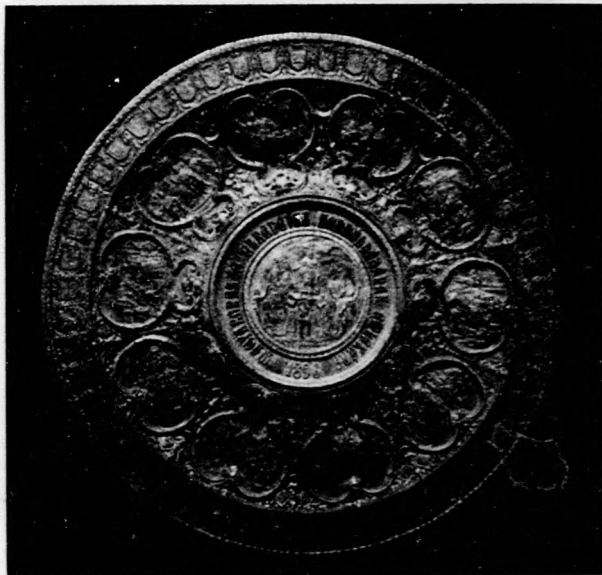
a kétszáz holdon aluli gazdák között osztották szét. Az országot kétszáz éghajlati körzetre osztották és ezekben a körzetekben folyik a kísérletezés a nemesített vetőmagokkal. Az állatállomány színvonalának emelése terén is megvalósítja a földművelésügyi kormányzat a programját. A jobb talajművelés érdekében a traktorokkal és a gépekkel való művelés elősegítése céljából szintén előnyt nyújt a gazdatársadalomnak. Az idén 5200 vagón műtrágyát juttat a földművelésügyi kormányzat a kisebb gazdáknak, melynek árát a jövő évi termésből kell kifizetni és a kamatterheket a földművelésügyi kormányzat viseli.

A földművelésügyi államtitkár lelkes eljenzéssel fogadott szavai után Szedder Ferenc János, a kerület képviselője szólalt fel és a vidék égető problémáival foglalkozott. Szabó Sándor a földművestársadalom jelentőségét emelte ki. Csizmadia András, Simon András szólaltak fel még ezután. A gazdagfűlést Mátéffy László gazdasági főtanácsos zárta be, akinek indítványára taviratban üdvözölték Bethlen István gróf miniszterelnököt.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A belügyminiszter bezáratta a kártya-klubokat.

A fővárosban az utóbbi időben néhány olyan öngyilkosság és családi tragédia történt, melynek a kártya volt az okozója. Budapestben ugyanis különösen két év óta elszaporodtak azok a klubok, amelyek hangzatos politikai pártok címeit vették fel, de csak arra alakultak, hogy az ott folytatott kártyajáték segítségével kifosszak az oda betévedt emberek. A belügyminisztérium már régebben elhatározta, hogy véget vet a kártyaclubok garázdálkodásának és vizsgálatot indít ellenük. Eleinte azzal kísérleteztek, hogy a kártyajátékhoz szükséges eszközöket elkoboztatták a rendőrséggel, később azonban erélyesebb rendszabályokhoz kellett nyúlni, mert a razziaik nem vezettek eredményre. A belügyminiszter most rendeletet adott ki, mely szerint kilenc fővárosi klubot bezárattat, tizenhárom ellen vizsgálatot rendelt el, még néhány más klub alapszabályait pedig bekérte, hogy azokat felülvizsgálja. A belügyminiszter rendelete osztatlan elismerést és helyeslést keltett.

Gyönyörű ajándék Rothermere lordnak.

Zala György szobrászművész felajánlotta Rothermere lordnak a birtokában levő remekművű pajzsot. A pajzs a millénium alkalmából készült; a magyar történelem kimagasló eseményeit ábrázolja, szélén pedig a vármegyék címerei foglalnak helyet.

Mravkó József utóda
GYURUSZ GYÖRGY puskaműves és
 fegyverkereskedő.
BUDAPEST, KÁROLY-HÖRÜT 22. SZ.
 (Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes is, méltó és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindenféle golyós, sörétes töltények-lőszerék nagyválasztékban.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A Paléologue-féle jegyzék.

A napokban olyan külpolitikai titokzatos ügy pattant ki, olyan, ma még érték és hitelesség szempontjából világosan még nem ítéhető iratok kerültek napvilágra, hogy az egész európai sajtó egyébről sem ír. Arról van szó, hogy még a trianoni béke aláírása előtt a francia külügyi hivatal vezetője, Paléologue aláírásával a francia kormány jegyzéket intézett az akkori magyar kormányhoz, amelyben azt ígérte, hogy a határokat a *Trianonban előírottakkal szemben körülbelül a Rothermere-vonalnak megfelelően állapítja meg, ha a magyarok hajlandóak a vasutakat francia pénzcsoportnak bérbeadni és százötvenezer emberből álló hadsereggel támogatják a szövettől szorongatott Lengyelországot.* Az egész ügy ebben a pillanatban meglehetősen bonyolult és zűrzavaros. A különböző politikusoknak egymástól eltérő nyilatkozatai az ügyet még zavarosabbá teszik. Az egészről csak egy tény állapítható meg minden kétséget kizárólag. Az, hogy a franciák, mikor bajban voltak és a magyarok segítségére szükségük volt, maguk sem tartották helyeseknek a trianoni határokat és igazságosan Magyarországnak ilyen megcsontítását. Az ügy fejleményeit jogos érdeklődéssel várja nemcsak Magyarország, hanem Európa is. Különösen ma, a *Rothermere-akcióval kapcsolatban, kétségtelenül jelentékeny jegyver kezünkben ez a Paléologue-féle jegyzék, mert ez egyik alapja a mi revíziót kívánó fellépésünknek.*

Lesújtó angol kritika a románok hadi érdemeiről.

Egyik legelőkelőbb angol hetilap, a *Truth*, foglalkozott legutóbb a magyar-román birtokperrel és a többi közt megállapította, hogy valamennyi balkáni nép közül Romániának van legkisebb joga az angoloktól köszönetet és tiszteletet várni. Románia a világháborúban hosszasan habozott, ki mellé álljon, végül siralmas látszatharcot folytatott, amelyet a németek a legrovidebb idő alatt már csirájában elfojtottak. Ennek ellenére a szövetségesek közül ő jutott a legnagyobb megjutalmazáshoz. A hetvenkedő emberek módjára a románok nem nagylelkűek és gyáva bosszút álltak az uralmuk alá helyezett magyarokon. A román kormány különbséget tett az új és a régi alattvalók között, elkobozta kártalanítás nélkül a magyarok tulajdonát és törvényt hozott, amelynek értelmében a magyarok nem lehetnek földbirtokosok az elcsatolt területeken. Amikor a vegyes döntőbíró, amelyhez a békeszerződés utalta ezeket az ügyeket, határozatot hozott a vitás kérdésben, Románia szembeszállt a határozattal. A genfi események ismertetése után a cikk megállapítja, hogy a népszövetségi tanácsnak nem sikerült a két félt megegyezésre bírni. Az a kérdés, hogy ezzel a helyzettel szemben milyen rendszabályokat hozhat most a Népszövetség.

MEZŐGAZDASÁG

A mustmérők kipróbálása.

Irta: S. Pálkás Gyula.

Nagyon sok szőlősgazdát ért már kellemetlen csalódás a pontatlan mustmérő folytán, mert szüretkor a cukorfok alapján 12 fokos borra számított, de az újbórt csak 10–10⁵ fokos lett. Vagy mustkorában eladta a termést 12 fokosnak, de mire szállítani kellett volna, csak 10 fokos bort talált a hordójában, s az ilyen adás-vételből vajmi sok huza-vona és pörösködés is támadt. Egyszerű a dolog, — rossz volt a mustmérője!

A következőkben megadom a módját, hogy a mustmérőt hogyan lehet házilag ellenőrizni.

A sütőbe vagy kemencébe beteszünk tepsiben, lapostálon, néhány marék konyhasót és enyhe melegnél jól megszáritjuk, de nem kell pörkölni. Ha tiszta a só, nincs benne szemét, akkor szitalás nélkül is használhatjuk, különben meg kell szitalni (zsák, kóc, papír, fatörmelék, kő stb. lehet benne).

Egy jobbfajta konyhamérlegen apró kavicssal vagy szöggel pontosan kiegyensúlyozunk egy literes nagyságú befőttes üveget vagy literes borospalackot. Azután a kiszáritott, tiszta konyhasóból nagyon pontosan belemérünk 115 gr-mot, majd pedig annyi tiszta vizet öntünk utána, hogy a só és víz együtt pontosan éppen 1 kg legyen. A só feloldódása után az ellenőrző oldatunk készen is van.

Már most megnézzük, hogy a mustmérőnkön hány fok Celsius vagy Réaumur van jelezve, mert az illető készülék csak annál a hőfoknál mér helyesen. A jelzés lehet 12 R fok = 15 Celsius, vagy 14 R fok = 17⁵ Celsius, szóval a jelzés szerinti hőmérsékletre hűtjük le vagy melegítjük fel a sóoldatot is és a mérőhengerben megmérjük a sűrűségét, fajsúlyát a mustmérővel. Ha jó a mustmérőnk, akkor a klosterneuburgi vagy Bobo-félenek pontosan 17 fokot kell mutatnia, mert a sóoldatunk sűrűsége éppen olyan, mint a 17% cukrot tartalmazó musté (1'0833). A Wágner-féle mustmérőnek ebben az oldatban 11² fokot kell mutatnia. Ha többet vagy kevesebbet jelez a készülék, azért még használható, mert az eltérést, a hibát ismerjük s azt mindig vagy hozzáadjuk a megmért must cukorfokához, ha a sóoldatban 17-nél kevesebbet mutatott, vagy levonjuk a leiovasott cukorfokból, ha a próbánál 17 foknál többet mutatott. Így legalább nem csapódhatunk be a pontatlan mustmérővel.

Természetesen a sóoldatot nagyon pontosan kell elkészíteni, mert különben a helytelen sóoldat révén a különben pontos mustmérőt is hibásnak találjuk. A jó konyhamérleg elegendő pontosságot nyújt, ha jól dolgozunk vele. A sóoldatot a gyógyszerártárban is elkészíthetjük s megadjuk még azt is, hogy a fajsúlyának 15 C fokon 1'0833-nak kell lennie, mert a gyógyszerártárban meg lehet mérni a fajsúlyt közvetlenül is. A hőmérséklet betartása is fölöttébb fontos, mert az illető hőfoknál melegebb oldatban kevesebbet, a hidegebben pedig többet jelez a mustmérő. A sóoldatot jól záró üveghen sokáig el is tarthatjuk s bármikor és többször is használhatjuk a mustmérők ellenőrzésére, de vigyáznunk kell rá, hogy vízzel, musttal ne keveredjék, sem pedig nyitott edényben ne álljon sokáig, mert akkor a töménysége megváltozván, ellenőrzésre már nem használható.

Asthmát, tüdőcsúcshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: *Asthma* Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

PETROLEUM-KÁLYHA

(a technika csodája) tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleget ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Szállítja a közismert szaküzlet:
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST
VILMOSCSÁSZRÚT 53.

(Alapítva: 1884.)

Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

Petroleum-gyorsfűzők. — Viharlámpák. — **KARBID.** — Acetylenégők és összes kellékek.

A rétek és legelők őszi ápolása.

Nagy hibája a magyar gazdának, hogy réteje ápolásával és trágyázásával egyáltalán nem törődik s ez az oka annak, hogy rétjeink alig egyharmad olyan termést adnak, mint a németországiak.

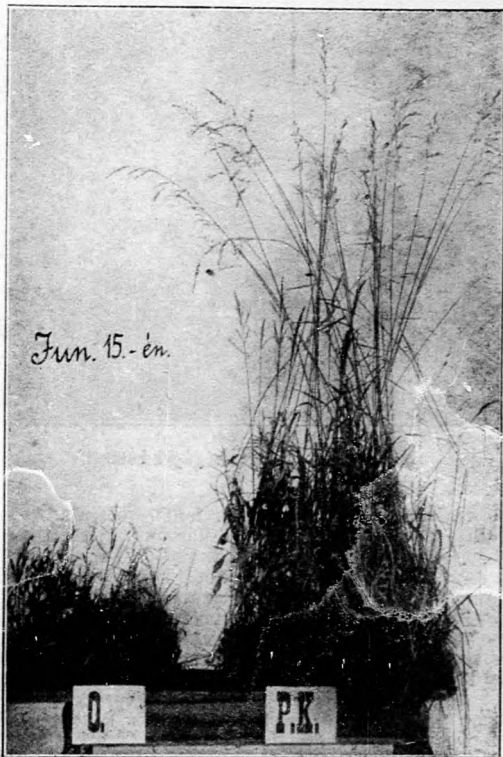
A réteken is — akár a szántóföldnek — el kell, hogy apadjon termőképessége, ha széna és sarjú alakjában mindig csak elvisszük táplálóanyagait, s az eivitt táplálóanyagot soha semmivel se pótoljuk. A nem trágyázott szántóföld termőképessége lassabban apad, mint a rété, mert ezt legelővel felszántjuk, s így módot adunk arra, hogy az esővíz behatoljon mélyebb rétegeibe, hogy a napsugár és fagy elállasztó hatásának a talaj részecskéi ki legyenek téve. Ellenben a rétfelső rétege megkérgesedik, többnyire moha lepi be, minek folytán sem az eső, sem a nap melege és a tél fagyja nem hatolhat mélyebb rétegeibe, nem gyakorolhat ott elállasztó hatást. Pedig milyen áldás volna, ha rétjeink kétszeres, háromszoros termést adnának. Több állatot, jobban tarthatnánk, kevesebb mesterséges takarmányt kellene termelnünk, ehelyett búzát, vagy egyéb pénzhozó magot lehetne bele vetnünk.

Megérdemelné ez a dolog, hogy behatóbban foglalkozunk a kérdéssel, hiszen az őszi olyan hosszú, hogy különösen a kisgazdának bőségesen volna ideje, hogy rétjei megmunkálására is időt fordítson.

Legelőszőr a mohától kellene rétjeit megtisztítani, amely célra a nehéz fogas borona is megfelel, bár vannak külön ezt a célt szolgáló gépek is. Ezzel kell késő őszi keresztül-kasul megjárni a rétet, miáltal nemcsak hogy kitépjük a mohát, de felhasogatjuk a talaj felső rétegét, lehetővé tesszük az esővíz, téli fagy s a napsugár behatolását. Ezzel azonban még nincs befejezve a munka, mert a nedves rétfelleges vizét, barázdolás, árkolással le kell vezetnünk, különben a fogasolás is hatástalan marad. Úgy a lecsapolt, mint a különben száraz réteket is meg kell trágyáznunk, mert egyik réttalajban sincs elegendő táplálóanyag, ami nélkül pedig dús termést nem várhatunk. Kat. holdanként 150 kg szuperfoszfátot, 80—100 kg kálit s esetleg 80—100 kg méznitrogént kell a már felhasogatott száraz rétre rászórni, s még egyszer befogasolni, a savanyú, nedves réteket pedig a műtrágyázást megelőzőleg mészhintésével kell közönbösíteni.

Ezen megmunkálás és trágyázás után a következő évben, bámulatos módon törnek előre a nemes jó füvek, főleg a lóherefélék, amelyek állandóan beárnyékolva tartják a talajt, miáltal az árnyékos nem szerető mohát végképen kipusztítják s nemcsak háromszoros mennyiségű — de sokkalta jobb minőségű — széna és sarjú termést adnak. E nagy termésnek állandóságát úgy biztosíthatjuk, ha e munkákat minden második évben megismételjük.

A műtrágyák hatása tőzeges talajú rétre. (Képpel.) Rétjeinken a műtrágyák termésköszövény hatására minden vitán felül áll, velük a rétek termését 70—100 százalékkal fokozhatjuk. Ezt bizonyítja a keszthelyi tőzeges lapon Fáber tanár által végzett s a mellékelt képen illusztrált kísérlet is. A négy kísérleti parcella közül a 4. számú, amely kat. holdanként 200 kg. szuperfoszfáttal és 100 kg kálisóval volt trágyázva 30-17 q termésköszövény adott. Ez óriási terméskülönbségből megállapítható, hogy tőzeges rétjeink úgy foszforban, mint káliumban igen szegények, miért is teljes eredményre csak akkor számíthatunk, ha mindkét hiányzó növényi tápanyag fedezéséről gondoskodunk. A trágyázási költség a jelen esetben 38 pengő lévén, a tiszta jövedelem 107 pengő, egy méter-mázsza szénatermésköszövény tehát 1 pengő és 20 fillérbe kerül.

A műtrágyák hatása tőzeges talajú rétre.

O.: trágyázatlan; P. K.: szuperfoszfáttal és kálisóval trágyázott parcelláról kimetszett gyeplé.

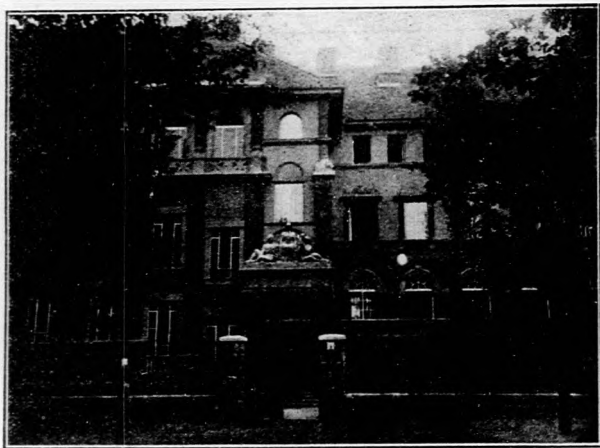
Oltóvesszők gyűjtése és eltartása. Oltóvesszőnek az elszaporítandó nemes gyümölcsfa kiérett, teljesen megfásodott hajtásait használjuk. Két vagy többéves vesszők alkalmazása szintén lehetséges, de különböző okok miatt már kevésbé alkalmas. Az oltás révén mindazon jó és rossz tulajdonságokat, esetleg betegségeket és rovar-elleneségeket is átvisszük a létesítendő új fára, amellyel az a fa bírt, amelyről az oltóvesszőt levágtuk. Ezért végtelen fontossággal bír az, hogy oltóvesszőt csakis teljesen egészséges, életerős, betegségtől mentes, már termőfáról vágjuk. Oltóvesszőt a teljes beérés biztosítása céljából mindig csak levélhullás után vágjuk. Télen fagyos időben vagy tavasz felé oltóvesszőt vágni már nem célszerű dolog. Túlvékony, vagy túlvastag vessző oltásra kevésbé alkalmas. A megszedett vesszőket névvel ellátva csomagokba kötjük s ideiglenesen verembe, hideg kamarába vagy alsórészüket $\frac{2}{3}$ -nyi mélyen, kint a szabadban, árnyékos helyen a földbe vermeljük. Ha a vesszőket csak tavasszal használjuk s addig — a tél folyamán megfagnak — nem baj, ez a vessző előnyére szolgál. Fűtött szobában a vesszőt eltartani nem szabad. Helyiségben, pincében történő eltartásnál a vesszőket alsó végükkel nyirkosabb homokba vagy porhanyó földbe vermeljük. Nagy fáról lehetőleg a korona déli oldalán nőtt vesszőket szedjük meg. Az ősszel, novemberig megszedett oltóvesszők — helyes eltartás esetén — még a következő év május, június havában is jól felhasználhatók. Az eltartó helyiség hőmérséklete 10 C foknál felül soha se emelkedjék, a homok vagy föld inkább száraz, mint nedves legyen. Különösen nedves, állott levegőjű pincében a vesszők tavaszig megpenészednek, nedvük megreked, romlásnak indulnak. Horr.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
CSÉPLŐMENTŐSZEKRENYEK,
SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK,
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszerűségi cikk.**

VERMOREL-PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST
Vilmos császársz. út 53. (Alapítva 1884.)

Az Országos Közegészségügyi Intézet.

A költésrothadásos méhklakások fertőtlenítéséről. A fertőző költésrothadást egy tokos (spórás) bacillus okozza, miért is fertőtlenítő oldatokkal nehéz megőlni. A fertőtlenítőszeret méhesbe épített, mozgíthatatlan kaptárakra nem is lehet alkalmazni. Ellenben nagyon jó módja a fertőtlenítésnek a benzinforsasztólámpával való kiégetése. A szalmából, gyékényből stb. való olcsó kasokat nem érdemes fertőtleníteni; ezeket legjobb elégetni. Az értéke-sebb deszkalakásokat kiégetjük. Benzinforsasztólámpát a bádogos-tól lehet kölcsönkérni. A kaptárt kikaparjuk, az oldalairól lekapart propoliszos-viaszos törmelékét elégetjük. Megvárjuk, míg a forrasztólámpa lángja jó erős és akkor a lángot a kaptár belsejének minden részén többször végighúzzuk, míg a fa barna nem lesz. Legjobb a falhoz képest ferdén tartani a lángot; így jobban, nagyobb felületen éri, mint akkor, ha merőlegesen tartjuk. Ügyelni kell, hogy a kijáró nyílás belső felülete és a sarkok is elég lángot kapjanak. Az a kevés propolisz és viasz, amit lekaparni nem tudunk, lángra lobbán, de bajt nem okoz. Tapasztalásom szerint egy országos kaptárnál nagyobb, de álló Boczonádnál kisebb kaptár alapos kiégetéséhez átlag negyedóra kell. *Örösi Pál Zoltán.*

Mintajárásokból — mintaország.

Nemzetmentő jelentőségű az Országos Közegészségügyi Intézet munkája.

Az elmúlt héten nyitották meg ünnepélyes keretek között a fővárosban az Országos Közegészségügyi Intézetet, mely rendkívül nagy fontosságú gazdagodását jelenti a magyar kultúrának. Felállításának terve nem új. Az Országos Közegészségügyi Tanács már 1872-ben a belügyi kormányzathoz fordult az intézet felállítására, de azóta az egészségügyi hatóságok állandóan napirenden tartották ezt a kérdést. 1914-ben a tervek már készen voltak, a közbejött háború azonban megakadályozta a kivitelét. A háború után a Rockefeller-alapítvány elnöke, Gunn professzor elhatározta, hogy a nagy emberbaráti alapítvány hazánkra is kiterjeszti közegészségügyi programját. Vass József népjóléti miniszter közbenjárására az alapítvány közel háromszázezer dollárt bocsátott a magyar kormány rendelkezésére az intézet felépítésére és berendezésére, azzal a feltétellel, hogy a kormány vállalja az intézet fenntartását. Az alapítvány ezenkívül vállalta azt is, hogy a fenntartás költségeihez öt éven át hozzájárul.

1925-ben már megkezdődött az intézet építése a főváros által felajánlott Gyáli-úti telken és a Scholtz Kornét népjóléti államtitkár elnöke alatt működő építbizottság az idei júliusban át is vehette a felépített háromemeletes gyönyörű épületet, Jendrassik Alfréd államtitkár, építészmérnök kiváló alkotását.

Az intézet beosztása és berendezése a külföldi hasonló célú intézetek alapos tanulmányozása után leszárt tapasztalatok alapján történt meg. Az építészeti is gyönyörű épület belül a cél-szerűségnek megfelelő tökéletességével ragadja meg a szemlélőt.

A lehető leggazdaságosabb beosztás mellett a szemet is gyönyörködtető látvány minden folyosó, minden laboratórium, kamra és műhely, a második emeleti nagy előadóterem, nagyszerű vetítő-felületeivel pedig a külföldieket is bámulatba ejtette, úgyszintén a máris négyezer könyvet tartalmazó pompás könyvtárhelyiség is. Gyakorlatiasság és ésszerűség jellemez ebben az épületben mindent, a felszerelés legkisebb darabja is a legmodernebb, amit a világon ezen a téren alkottak. Szakembernek mély gyönyörűséget, laikusnak pedig minduntalan megújuló meglepetést jelent az intézet minden helyisége. S büszkeséggel tölthet el bennünket az, hogy az építkezéshez és berendezéshez használt anyag és eszközök túlnyomó többsége Magyarországon készült.

Mi az intézet célja?

Az intézet tervezői pillanatra sem felejtették szem elől, hogy az intézetnek kettős célja van: egyrészt egészségügyi személyzet s elsősorban a hatósági orvosok képzése, másrészt pedig a közegészségügyi természetű vizsgálatok végzése. A hatósági orvosok képzése januárban kezdődik, kilenc hónapos tanfolyammal, amelyből öt hónapot a jelöltek az intézetben töltenek, négy hónapot pedig külső szolgálatban, különböző egészségügyi hatóságoknál.

Ami a közegészségügyi vizsgálatokat illeti, az intézet elsősorban nem kutató intézet, hanem a népjóléti minisztériumnak a gyakorlati életbe bekapcsolódni kívánó szerve. Vizsgálatait négy osztályban végzi:

A parasitológiai osztály egyrészt kórszövettani vizsgálatokkal foglalkozik, hogy lehetővé tegye és elősegítse a rák korai diagnosztikáját. Foglalkozik a mikroparasitákra (például malária) és a makroparasitákra (legyek, poloskák) vonatkozó vizsgálatokkal és kutatni fogja ezek írtásának módját.

A bakteriológiai osztály a fertőző betegségek kórokozóinak keresésével foglalkozik s ha szükséges mutatkozik, mozgó laboratóriumi felszereléssel kimegy a vidékre, hogy kutakat, vízvezeték-eket bakteriológiai vizsgálatnak vessen alá. Az intézet megszüntíti az egészségtelen kutak okozta veszedelmet!

A szerológiai-osztály ügyelni fog arra, hogy csak határos oltóanyag kerüljön forgalomba, aminek járványok esetén van rendkívüli fontossága.

A vegyi osztály gyógyszerkészítmények ellenőrzését végzi és élelmiszereket vizsgál. Erre az osztályra hatalmas munka vár, hiszen Magyarországon több mint ötszázféle speciális gyógyszert gyártanak.

Mindebből látható, hogy az intézet egész munkásságával igyekszik a gyakorlati életbe bekapcsolódni s épen itt van az Országos Közegészségügyi Intézet nemzetmentő jelentősége.

Az intézet és a falu.

Az intézet működési területe az egész országra — elsősorban a vidékre — kiterjed. A Rockefeller-alapítvány nagylelkűségének tehát elsősorban a közegészségügyileg annyira elhanyagolt magyar falu látja a hasznát. Ezen a téren igazán nemzetmentő munka vár az intézet orvosaira és tudósaira, hiszen — sajnos — sok helyen még az ivóvízzel való ellátás terén is igen mostoha viszonyok vannak. Az intézetnek meg kell találni a módját annak, hogy falun is jó lehessen az ivóvíz, nap sugaras legyen belül is a ház és egészséges maradjon a gyermek. Hatalmas munkát kell kifejtjenie a közegészségügyi ismeretek terjesztése, a higiénia-ára való nevelés terén s nem kételkedünk, hogy az intézet orvosai, vegyészei, bakteriológusai és higiénikusai együttes munkával gyönyörű eredményeket fognak elérni a magyar falvakban.

A gödöllői mintajárás.

A falu egészségügyének is meg vannak a szociális problémái. Ezen a téren az intézet már megtette az első lépéseket, amikor Gödöllőn megkezdte az első egészségügyi mintajárás megszervezését.

Gödöllőn felépítik az úgynevezett Egészség Háza, amely központja, gyűjtömedencéje lesz a járás közegészségügyi intézményeinek. Helyet kap benne a járásorvos hivatala, egy tüdőbeteg gondozó, mintatejkonyha, röntgen-laboratórium, a Stefánia Szövet-ség fiókja, férji és női zuhanyfürdő, mentőállomás, valamint egy szociális gondozóhivatal. Gödöllőn ezenkívül mintá elemi iskolát és gyermekfürdőt, Isaszegen pedig mintá gyermekóvót és napközi otthont létesít az intézet a Rockefeller-alap adományából.

A gödöllői mellett még az idén Mezőkövesden és Kalocsán is készül mintajárás létesíteni az Országos Közegészségügyi

A SZÜCS-féle

Lecithines állattáppor

kapható minden Hangyánál, a Mezőgazdák Szövetkezeténél vagy a főraktárnál:
Szekely András és Társa, Budapest,
Nádor-utca 32. Telefon: 258—66.

Intézet, amelynek munkássága révén hamarosan lényeges javulást érünk el nemzetünk egészségügye terén.

A Rockefeller-alap ezenkívül ingyenes nagy ablakokat is kiosztott a gödöllői járás építkezői számára azzal a kötelezettséggel, hogy ezeket az ablakokat építik be új házaikba. Ily módon a falusi lakosság is meg fogja ismerni a világos, szellős lakás áldását. Fogorvos is letelepedik Gödöllőn, aki mozgó ambulatóriumával *jalurót-jalura járva* ellenőrzi majd az iskolás gyermekek fogainak egészségét és ingyenes gyógykezelésben részesíti őket. Ennek az intézménynek a jelentőségét mindenki felbecsülheti, aki tudja, hogy a gödöllői járásban megejtett vizsgálat szerint a járás gyermekeinek *ötvenhat százaléka hibás fogú.*

Méltán fejezte ki tehát háláját az egész nemzet nevében Horthy Miklós kormányzó a Rockefeller-alapítvány nemesszívű alapítójának és kezelőinek. Az Országos Közegészségügyi Intézet valóban áldás lesz az egész magyarságra.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A földművelésügyi miniszter a földbirtokreform pénzügyi megoldásáról.

A *Gazdák Országos Propaganda Szövetségének* végrehajtó bizottsága és jogügyi választmánya az elmúlt héten együttes ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a *földreform pénzügyi megoldásának kérdése volt.* Az ülésen Hadik János gróf változta a Szövetség célját. A Szövetség — mondotta többek között — a *földreform pénzügyi kérdéseinek megoldását* igyekszik elősegíteni. Így követeli mindenekelőtt, hogy a mezőgazdasági ingatlanok hasznosítására terén *szűnjék meg minden haladéki beavatkozás* és minden ingatlanforgalmi korlátozás. Második követelése, hogy a megváltozott ingatlanok vételára a *legrövidebb időn belül nyerjen megállapítást* s hogy a birtokosokat megillető kártalanítási összegek és hasznok az OFB minden beavatkozása nélkül *közadók módjára legyenek behajthatók.* A Szövetség követeli az OFB megszüntetését és tiltakozik minden *különbörség ellen, mely az ingatlanok jogvédelmét kivonja a rendes bíróságok hatásköre alól.* Ezután Földes Mór dr. ismertette a földbirtokreform pénzügyi megoldására vonatkozólag beérkezett észrevételeket, majd Mayer János földművelésügyi miniszter szólt a kérdéshez nagy figyelem közepette:

— A földbirtokreformot — mondotta — úgy kellett végrehajtani, hogy az a magántulajdon lehető legkevesebb sérelmével történjék. Meg kell állapítanom, hogy a földbirtokreformtörvény *adós maradt a pénzügyi megoldással,* amely ma, amikor a reform végrehajtottnak tekinthető, egyike a legsúlyosabb kérdéseknek. A pénzügyi megoldásnál szem előtt kell tartanunk egyrészt az állam pénzügyi helyzetét, másrészt azt, hogy a *föld azoknak a kezében maradjon, akik azt megkapták.* A birtokforgalom teljes szabadságát még lehetetlen visszaállítani, mert a megkötöttséget, legalább a határszéli forgalomban, *magasabb szempontokra való tekintettel fenn kell tartani.* Nagy hiba, hogy a földbirtokreform útján kapott földekkel kapcsolatban átment a köztudatba, hogy *azoknak a vételárát nem kell kifizetni.* Ez ellen mindig küzdöttem és legutóbb is rendeletben utasítottam a gazdasági felügyelőket annak a leghatározottabb hangsúlyozására, hogy a *földreform útján kapott földekért a fizetési kötelezettségnek eleget kell tenni.*

A *körültekintő gazda* nem vár addig a lóporcvásárra, amikor már rászakad a hideg, hanem már jóelőre rendelje azt meg Szótsné. A mai számunkban van fenti cég hirdetése, tessék azt elolvasni és a «Vasárnap»-ra való hivatkozással rendelést eszközölni.

HISZKÖCH KÁLYHAVAL FÜTENEK

ALAPITVA 1899

TELEFON 208-69

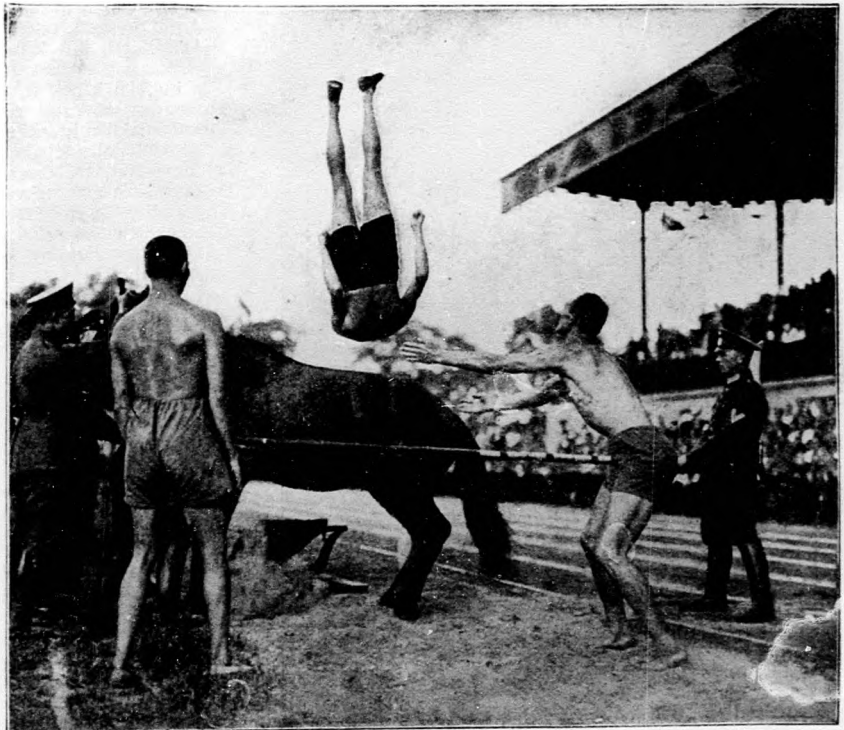

KOCH JENŐ KÁLYHAGYÁRA

BUDAPEST, VI. SZONDY U. 53.

Értékmegeterítés a 80—82 kg súlyú búzák után.

A budapesti áru- és értéktözsde tanácsa az elmúlt héten tartott nagyfontosságú ülésén végre teljesítette a gazdaközönség régi kívánságát és a *mezőgazdasági érdekképviseletek által javaslatba hozott harminchat gazdaszakértő közül tizenkettőt beválasztott a tözsde bizottságába.* A gazdatársadalom képviselői október 10-én kezdik meg működésüket a gabonátözsde szakértő bizottságában. Elintézték nyert a gazdatársadalomnak egy másik kívánsága is. A gazdák ugyanis már jó ideje követelik, hogy az *idei búza jó minőségére való tekintettel az eladó akkor is kapjon értékmegeterítést, ha a búza nem 79, hanem 81 vagy 82 kg súlyú.* A tözsdetanács úgy döntött ebben az ügyben, hogy ha a búza minőségi súlya 80 kg, vagy ennél több, úgy 3,5 százalékot kell megeteríteni a szállítónak, vagyis 78-tól 80 kg-ig *szintén fél százalék lesz a térítés.* A tanács határozata szerint azonban ez a jóváírás *már csak a jövő évi búzatermésre vonatkozik,* mert ellenkező esetben a perek egész sora indulna meg a 80 kg-ig való térítés átlagos érvényesítésére.

Részletfizetésre — készpénzárakon! Sokan gondolkoznak estek már azon, vajon lehetséges-e az ilyesmii s elmentek a Rákóczi-úti Hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszer-vevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Ugrás lovon keresztül.

A német hadsereg katonáit a cirkszi mutatványokhoz hasonló testgyakorlatokban is kiképzik. E gyakorlatok célja a bátorság és ügyesség fejlesztése.

Szüreti ünnepek, műkedvelő előadások, bandériumok jelmezeit kölcsön, legolcsóbban és legszebb kivitelben

NEMZETI RUHATÁR

JELMEZKÖLCSÖNZŐ

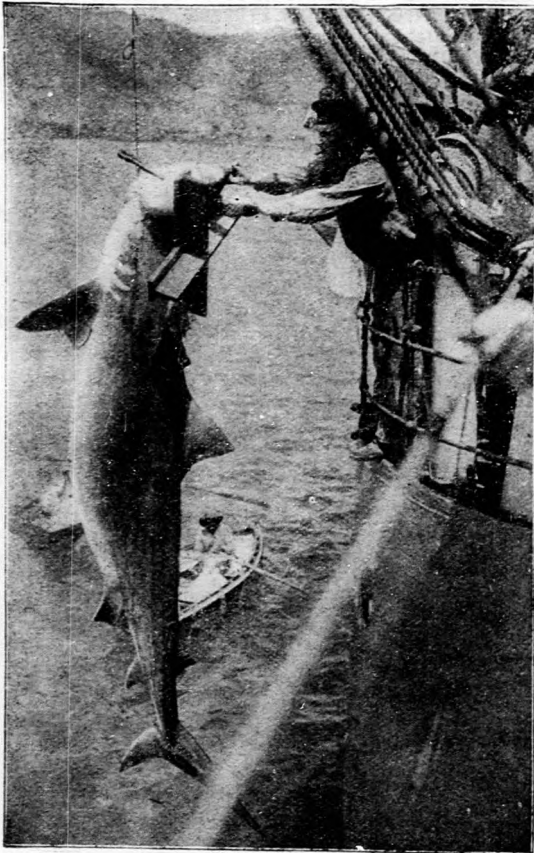
Budapest, VIII., Múzeum-körút 2. sz.

Állattenyésztési vándorgyűlés Balassagyarmaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya Nógrád, Hont vármegyék gazdasági egyesületeivel karöltve szeptember hó 24. és 25-én tanulmányi szemlékkel kapcsolatosan jól sikerült állattenyésztési vándorgyűlést szervezett Balassagyarmaton. A vándorgyűlést megelőző tanulmányi szemlék során bemutatásra kerültek Mailáth J. Géza gróf, továbbá Sztranyavszky Sándor dr. belügyminiszteri államtitkárnak mintaszerűen vezetett gazdasága és jönevű siemethali tenyészeté és Pejacevich Mikó Endre gróf mocsáripusztai pirostarka tenyészeté. A tanulmányi szemléket követő vándorgyűlésen alsóőri Farkas Géza és Mesterovits Iván gazdasági főfelügyelő tartottak érdekes szakelőadásokat.

Tejellenőrző körzeteket szervezett a miskolci Mezőgazdasági Kamara.

Nagyjelentőségű állattenyésztési mozgalom nyert eredményes befejezést a Tisza jobbparti Mezőgazdasági Kamara által e hó 25-én megalakításra kerülő tejellenőrző körzetekben. Az új körzetekben szakképzett tejellenőrök fogják az egyes tenyészeteket ellenőrizni, ezek az adatok szolgálnak az országos és nemzetközi viszonylatban is érvényes törzskönyvelések alapjául, ami a tenyészállatok értékesítésében biztosít hasznot, egyben a takarmányozás szakszerű alkalmazásáról — az eddig ismert példák után — nemcsak a gazdaközönségnek biztosítanak jelentékeny megtakarítást, hanem a termelés fokozásával a fogyasztó piacokra hatnak ki szociális téren is előnyösen.

Ritka zsákmány.

Képünk egy hatalmas cápát ábrázol, melyet horoggal fogtak a hadihajó matrózai.

Az idei termés értékesítése nagy csalódást hozott a gazdatársadalomra.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya az elmúlt héten Somssich László gróf elnöklété alatt rendes ülést tartott. Az ülésen Buday Barna tájékoztatta a tagokat a mezőgazdasági szakoktatás ügyének jelenlegi állásáról, amely minden tekintetben kielégítheti a gazdaközönséget. A földbirtok-reform kérdésével kapcsolatban kijelentette, hogy a magyar gazdatársadalom a legnagyobb aggodalommal fogadja az OFB megszüntetése után tervezett új szakbirtóság alakítását, amelyre semmi szükség nincs, mert a földbirtokügyeket a független bíróság hatáskörébe kellene utalni. Ezután Mutschenbacher Emil dr. igazgató számolt be az időszeri agrárpolitikai kérdésekről. Mindezekelőtt — mondotta — a termés idei értékesítése hozott a gazdatársadalomra nagy csalódást. Nem tudja megérteni, hogy amikor az idei termés annyira jól sikerült, a magyar búza mégis csak jóval a világpiactól alatti áron értékesíthető. Ennek oka jórészt a magyar gazdatársadalom szervezetlenségében keresendő. Ami a vámpolitikai kérdéseket illeti: az időközben napirendre került osztrák szerződés semmiféle előnyt nem jelent a magyar mezőgazdasági kivitelnek és ezért teljességgel elfogadhatatlan. Hasonlóan kedvezőtlenül alakultak a lengyelekkel való vámpolitikai tárgyalásaink is, amelyek során a lengyelek száz százalékkal emelték fel a vámokat. A mezőgazdasági hitel kérdésében megállapította, hogy a gazdák még mindig nélkülözik az olcsó és hosszúlejáratú hitelt és félt, ha ez ügyben komoly lépések nem történnek, a békeidőknél fokozottabb mértékű eladósodás veszedelme fenyegeti a gazdákat. A közterhek terén bizonyos fokú enyhülés mutatkozik, de szükségesnek tartja az illetékek csökkentését, a kereseti adónak a gabona jelenlegi árához való igazítását és az állatforgalmi adó visszatérítését. Az igazgatói javaslatot széleskörű vita követte.

Viharok Európaszerte. Az elmúlt héten Európaszerte borzalmas viharok tomboltak, nemcsak igen súlyos anyagi károkat okozva, de igen sok embert életét pusztítva is. Az orkán a legnagyobb pusztítást Dél-tírolban végezte, de szélviharokról, árvíz-katasztrófákról érkeznek jelentések Svájc-ból, Angliából, Németországból, Londonból és Konstantinápolyból is.

Az idegennyelvű iskolai faliképek kiszorítása. A Faluszövetség és az Országos Stefánia Szövetség közös iskolai falikép akciója Bodor Antal dr. szerkesztésében, szakfőiskolai közreműködésével hetvenkét falitáblából álló képsorozatot készítettett művész kivitelben s azokat a közintézmények és iskolák részére önköltségi áron, tehát a külföldi képek árának alig ötödrészéért engedi át. A megfelelő magyar szöveggel ellátott több színnyomású képek budapesti nyomdáknak készültek s hazánk érdekesebb vidékeit, műemlékeit, népszokásait, népviseletét, hasznos és kártevő állatait, a baromfi-tenyésztés, méhészet, kertészet alapismereteit s az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem s a közegészségügy főbb tudnivalóit szemléltetik. Épen most van nyomás alatt az új magyar Hiszekegy, amelynek több színű művész rajza a ravatalon fekvő, de Krisztus által életre ébresztett Hungáriát ábrázolja. E kultúrakció az iskolai és iskolán kívüli szemléltető oktatás előmozdítására további képsorozatok is készített.

Mussolininek fia született. A páratlan népszerűségű olasz diktátornak, Mussolininek a héten fia született, aki a keresztiségben a Romano nevet nyerte. Az anya és gyermek teljes egészségnek örvend. A Duce családi öröme egész Olaszországban nagy örömet keltett. Mussolini a fia születése után háza udvarán egy tölgyfacsemetét ültetett el.

WIKTORIN-FÉNY

SZESZIZZÓ-LÁMPA

vezeték nélküli világítás, nem füstöl, nem terjeszt kellemetlen szagot!

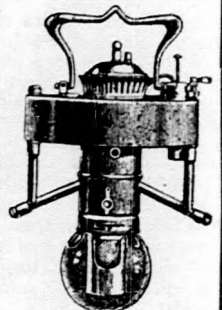
Kérjen árlapot!

WIKTORIN-FÉNY

Gyári főraktár:

BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 1.

Ezt a hirdetést vágja ki, hozza magával és vásárlás előtt mutassa fel, nagy kedvezményben részesül.

LÓPOKRÓCOK békebeli minőségben!

1 pár 118×173 nagys., sötét alap, barna csikkal ... 16.— P
 1 pár 125×180 nagys., sötét alap, barna csikkal ... 20.— P
 1 pár 135×185 nagys., egész nehéz, kék csikkal ... 24.— P
 1 pár 150×190 nagys., egész nehéz, kék csikkal ... 32.— P

Utánvétellel küldi: **SZÓTS** Rákóczi-út 10. sz.
 Sip-utca sarkán.

Meg nem felelőért a pénzt vissza adom!
 Aki rendelésekor e lapra hivatkozik, bírmentes csomagolást és szállítást kapja!

Rothermere lord bronzpajzsa. A *Hősök Emlékét Megörökítő Országos Szövetség* közgyűlésen a magyar szobrászok elhatározták, hogy bronzpajzsot ajánlanak fel *Rothermere* lordnak. A sértetlen Magyarországot jelképező méternyi átmérőjű pajzsra arannyal és ezüsstel gazdagon díszítve rá vannak vésvé a magyar vármegyék címerei is.

Szövetkezetet alakítottak a mindszei kubikusok. A mindszei földmunkások pár évvel ezelőtt vállalkozó szövetkezetet alakítottak és elvállalták a Budapest-ferencvárosi új kikötőbe Németországból érkező sónak uszályból vasúti kocsiba való átrakását. A teljesen vagyontalan kisembereknek, illetve szövetkezetük részére százhuszmillió koronát becsültot rendelkezésére az *OKH.* A szövetkezet alapon álló sókarakási vállalkozás olyan jövedelmezőnek bizonyult, hogy nemcsak a kölcsönt tudták visszafizetni, hanem tisztességes keresetükhöz még munka-bérlőlékhoz is jutottak. *Mayer János* földmívelésügyi miniszter, *Schandl Károly* dr., *Mayer Károly* dr., *Pogány Frigyes* dr. államtitkárok és mások kíséretében megtekintette a napokban a szövetkezet munkáját. A szövetkezet részéről *Antal János* elnök fogadta és kalauzolta kíséretével együtt a minisztert, aki legteljesebb elismeréssel nyilvánította és kijelentette, hogy a maga részéről is igyekeznél fog ennek a szövetkezetnek fellendítésére.

A nevelő villamos alá vezetett három kisgyermeket. Borzalmas villamos szerencsétlenség történt a héten a fővárosban. *Hermanek Anna* német nevelőnő *Sáji Mór* kereskedő három gyermekével át akart haladni a *Rottenbiller-utca*-ban az úttesten. Egy teherautó mögöl a robogó villamos elé kerültek, amely a hároméves *Sáji Ágneskét* halálragázta, a nevelőnőt és a másik két kisgyermeket súlyosan megsebesítette. Megállapították, hogy a nevelőnő gondatlansága okozta a katasztrófát.

Kétezernél több alkalmatlan idegen. A budapesti főkapitány-ság detektívjei a belügyminiszter rendelkezete országwide idegenellenőrző razzákat tartottak, amelyeknek során 2173 alkalmatlan idegent találtak a vidéki városokban és községekben a detektívek.

Nyírmégyes, Körmen, Székesfehérvár ünnepe. A szatmármegyeyi *Nyírmégyes* község a napokban leplezte le hatvanéves hősi halottjának *Farkas Béla* művész által készített emléksobrát. A *székesfehérvári* járás levénti szintén bensőséges nemzeti ünnep keretében tartották meg atlétikai versenyüket, amelyen különösen kiténtek és díjat nyertek *Lovasberény, Sárpenle, Pákoz* és *Falubattyán* levénti. — A *körmendi, Baththyányi cserkészcsapat* szintén a héten tartotta zászlóavató ünnepségét. A zászlóanyai tisztet a felemelően hazafias ünnepségen *Baththyányi Anna* grófnő vállalta.

Hindenburg...

Égész Németország s az öt világrészben elszórtan élő németégek egybeforrított szívvel ünnepelte meg *Hindenburg* nyolcvanadik születésnapját. A tannenbergi hősi történelmi alakja ebben az ünnepelésben testvérré tett minden németet, köztársaságait és eszázpártit s ez az eredmény nem kisebb, mint a mazarini és tannenbergi győzelmes csaták dicsősége. Százmilliót is meghalad az öt világrészben élő németek száma s ez a százmillió ember, amikor a valóságban vagy lélekben a nyolcvan esztendő *Hindenburg*ra emelte szemét, egyetlen fényes lángszöveget látott benne: a német nagyság fényét. Senki sem ösztöklél jobban a dicsőségre, mint azok, akik már egyszer magát a dicsőséget jelentették s amikor *Hindenburg* előtt földig hajoltak a száz csatában meglobogtatott zászlók, ez a hódoló elvonulás nem volt más, mint egy hatalmas seregszemle, gyülekezés a zászló alá, készülődés az új nagyságra. *Hindenburg*, aki nagy volt a harcmezőn s nagyon bizonyult a birodalmi elnöki székben is, a német öntudatot személyesítette meg a jubileum mámoros ünnepségein. Ó ma egy elromlottágban is nagy nemzet bizalma, reménysége, hite, ereje. Az igazi Vezér...

A víz gyorsvonatja.

Képünk egy német mérnök motorcsónakját ábrázolja, mely gyorsvonati sebességgel száguld a vizen.

Kisfaludy kőrtéfáján az idén is sok gyümölcs termett. A sümegi vár alatt elterülő Kisfaludy-kertben van egy kőrtefa, amelyet Kisfaludy Sándor születése napján, 1772 szeptember 26-án ültetett el a költő édesapja. A vén fán ebben az évben is bő volt a termés.

A halálraitélt fegyenc órákig lövöldözött a fogházorségre. Az olmtúzi fogházban őrzött *Leclán Márton* halálraitélt rablógylkos *Kasparik* nevű cellatársával egy megvesztegetett őr segítségével szökést kísérelt meg. Amikor a folyósóról ki akartak osonni, felfedezték a szökést. A foglyok órákig tartó tűzharcba becsájtkoztak a fogházorséggel s csak akkor adták meg magukat, amikor már az utolsó töltenyük is elfogyott. Két fogházör súlyosan megsebesült a borzalmas éjszakai harcban.

Megmérgezte magát egy tanítónő, mert más beosztást kapott. *Szekér Ilona* fővárosi tanítónő, aki unokahuga *Szekér* tábornoknak, afeletti elkeseredésében, hogy az iskolában más beosztást kapott, *Márvány-utca* 50. szám alatti lakásán megmérgezte magát. A mentők eszméletlen állapotban szállították be a *Rókus-kórházba*.

Őszi villámcsapások Somogyban. Somogy megye fölött nagy vihar vonult végig. *Szölgyörökön* a villám felgyújtott egy szénakazlat, amelytől tüzet fogtak a szomszédos kazlak is. *Marcaliban Borsai János* gazda házába csapott be a villám, de emberéletben nem okozott kárt. Egy villámcsapás rövidzárlatot okozott *Marcali* világitási hálózatának központjában s a község sötétben maradt.

Élénk érdeklődés az osztálysorsjegyek iránt. Október 22-én kezdődik az új sorsjáték, melynek játékterve rendkívül előnyös és a hirtelen meggazdagodás reményét kelti fel az érdeklődőkben. A sorsjegyek mennyisége 80.000, melyek közül 40.000 biztosan kihuzatik, tehát minden második sorsjegy nyer! A sorsjegy ára egy-egy osztályra 20 pengő, fél sorsjegy 10 pengő, negyed 5 pengő. A jutalom 300.000 pengő, míg a főnyeremény 200.000 pengő, úgyhogy a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben egy félmillió pengő. Kisorsolás alá kerül azónkívül 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 pengő stb., összesen több mint 6 millió pengő összegben. A szenzációs új játékterv hatásaképpen rendkívül nagy az érdeklődés a sorsjegyek iránt.

GRAMOFON

kitűnő, tisztahangú beszélőgép 40 pengő.
 Nagyobb, erős, gyönyörű hangú 64 pengő.
 A világ legjobb beszélőgépei és hanglem-
 zek legnagyobb raktára.

Sternberg

Királyi udvari szállítók hangszergyárában.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 60.

Tartós és olcsó Kerítés HUNGÁRIA drótfonat eladás

HAIDEKKERSÁNDORR-T.

Budapest, VIII., Üllői-út 48/27. sz.

Budán, II., Fő-utca 59.

Keleti pályaudvarnál,

VIII. kerület, Fiumei-út 3. szám.

Kérjen ingyen árjegyzéket.

Pesti nóta, oláh begyulladás. . .

Szörnyen nyugtalan lehet az oláh lelkiismeret s ugyancsak gyöngé lábón állhat az oláh nagyság, ha minden szélfuvallatra megremegnek Nagyrománia politikusai. Immár Európa pojácáivá válnak az oláhok örökös gyanakvással, minden bokorzőrgésre remegő gyávaágukkal, amely még egy ostoba bar-dalban is veszedelmes magyar merényletet lát. Erdélyben betiltották a «Lesz maga juszt is az enyém» című ostoba pesti dalt, amelyet éjtszakai mulatóhelyeken énekelget a nyegle fiatalság. Ostoba, rossz kis dal ez, egyaránt sérti a fület és a józlést, az oláhoknál azonban ügyálszik a rablőhódításokra is veszedelmes. Annak kell lenni, mert szörnyen félnek tőle a cigányképi hódítók, akik szerint a nóta szövege nem is vonatkozhatik másra, mint arra, hogy Erdély «juszt is» Magyarországa lesz. Egész Európa mulat ezen a begyulladásán, így hát nekiünk is szabad mosolyogni. Hogy Erdély a miénk lesz, efféle egészen nyugodtak vagyunk s az a gyánuk, hogy ezt az oláhok is tudják. A pesti nóta betiltása legalább is azt bizonyítja, hogy szünet nélkül erre gondolkodnak. De ha már egy ostoba pesti nóta is ekkora ijedelmet okoz a hős hódítók között, mi lesz akkor, ha dörögni kezd az ágyú, a trombita szájából kibuggyan a roham-jel és a magyar honvéd elküldti a rettenő Rajtát!-t? Mi lesz itt, Uram Isten, mi lesz itt?

Szerelmi bánatában égő fáklját csinált magából. Grünhut Eszter 22 éves eszlédány, aki a Váci-úton szolgált egy tisztviselőnél, szerelmi bánatában benzinnel leöntötte a haját és szoknyáját, aztán meggyújtotta magát. Haldoklott, amikor a Rökuskórházba szállították.

Gólyót akart röpiteni a fejébe, mert kisfia a patakba fult. Bajzáth János felsőtárkányi gazdálkodónak két éves Ottó nevű fia a patakba fulladt. Az apát annyira lesújtotta a szerencsétlenség, hogy főbe akarta lőni magát. A szomszédok csavarták ki a revolvert a kezéből.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánlható a «Ratinol» irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanígy beszerezhető sváb-, ruszni-, csótányirtószerek is. Postaszéki küldési hely: Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

XIX. magyar kir.

Első húzás
okt. 22. és 25.

Osztálysorsjáték

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

pengő **500.000** pengő

azaz egy félmillió pengő készpénz.

1/8
sorsjegy
2 1/2 P

1 jut. ... á 300.000 P
1 nyer. ... á 200.000 P
1 nyer. ... á 100.000 P
1 nyer. ... á 50.000 P
1 nyer. ... á 40.000 P
1 nyer. ... á 30.000 P
1 nyer. ... á 25.000 P

2 nyer. ... á 20.000 P
3 nyer. ... á 15.000 P
5 nyer. ... á 10.000 P
9 nyer. ... á 5.000 P
12 nyer. ... á 4.000 P
3 nyer. ... á 3.000 P
33 nyer. ... á 2.000 P

1/2
sorsjegy
10 P

1/1
sorsjegy
20 P

67 nyeremény á 1000 P, stb. stb., összesen 40.000 nyeremény, több mint 6 millió pengő, mely összeget készpénzben fizetik ki.

A sorsjegyek fele nyer!

Sorsjegyek
kaphatók az összes
árusítóknál!

Minden második sorsjegy nyer!

A város és a falu.

Ó, én kedves kis hajlékom, be' szeretlek!
Pesten jártam, jöttem-mentem, nem lettelek.
Haza jöttem, itthon vagyok boldogságban,
Az én csendes, nyugodt kis falumban.

Fényes város, be' sok szépség van tebenned!
De azért a sok zajodért nem szeretlek.
Haza vágyom, szívem vérzik otthonomért,
Az én csendes, az én boldog kis falumért.

Kedvesimet, hogy megláttam, úgy örültem,
Jaj, úgy hevült, úgy repesett a szív bennem.
Nincs is nekem, nem lehet más boldogságom,
Jó lélekkel mondhatom: csak a családom.

Nagy Ferenc (Nagykerék).

Vagy tánc, vagy verekedés. A falusi magyar legények virtuskodó természete hozza magával, hogy vajmi ritkán esik olyan táncmulatság, amely verekedéssel ne végződné. A hatóságok bármennyire is örködnék, nem tudják meggátolni, hogy verekedésé, bicskázásá ne fajúljon a mulatozás és ép ezért Borsod vármegye alispánja most igen erőlyes intézkedésre szánta el magát. *Hejőszalontán* ugyanis különösen gyakoriak voltak a verekedések. Zsóry György alispán ennek a meggátlására utasította a szolgabírákat, hogy *Hejőszalontán* és általában azokban a községekben, ahol gyakoriak a verekedések, öt évre tiltsák be a táncmulatságok rendezését.

Kérjük saját érdekében olvassa el figyelmesen az alábbi esetet: Basa János, *Pallavicini* György ögróf személyei uradalmának intézője a sertéseket, hogy a ragadós száj- és körömfájást kikerüljék, naponként kétszázalékos Lysoform-oldaton át hajtatta ki a legelőre, illetve egy lapos ládát megtöltött kétszázalékos Lysoform-oldattal és a sertések azon gázoltak át, amikor kihajtották őket. Az állatok eközben ittak is a Lysoform-vízből és ez némesak hogy meg nem ártott nekik, hanem még a sertésvészt is elkerülték, amely pedig ugyanakkor a szomszédban rettenetesen dühöngött és igen sok áldozatot szedett. Az intéző azóta a moslékba naponta egyszázalékos Lysoform-oldatot öntet és amióta ezt csinálja, az uradalomban nem fordult elő sertésvész. Példáját igen sokan követik és rengeteg elismerőlevelet kapunk általánosan, hogy a Lysoform a sertésvész ellen milyen kitűnő óvszernek bizonyult.

Szétroncsolt fejjel húzták ki az autókerekek alól. Schiller Györgyné, egy nagytényői cipőkereskedő felesége a Vármázkőrúton át akart menni az úttesten. Egy teherautó elgázolta és szétroncsolt fejjel halt meg a kerekek alatt. A teherautó sofőrjét, akit meg akartak lincselni, előállították a főkapitányságra.

Az «önfeláldozó» menyasszony. A berlini törvényeszk előtt gyilkossággal vádoltak egy fiatal tornatanárnőt, mert vőlegényét csónakázás közben belökte a *mecklenburgi* tóba. Az esküdszék felmentette a rettenetes vád alól a tanárnőt, holott a vád igaz volt. Az «önfeláldozó» menyasszony azzal védekezett, hogy kényszerhelyzetben volt, miután a hirtelen támadt viharban a kis csónak csak egy embert bírt el. Hogy a maga életét megmenthesse, kénytelen volt vőlegényét a tóba fullasztani.

Tavasszal nyílik meg a szombathelyi pilótaiskola. E héten jelent meg a Budapesti Közönyben, a szombathelyi pilóta-iskola felállítására vonatkozó rendelet. A rendelet szerint az 1928 tavaszán megnyíló két éves tanfolyamra csak magyar honos, kifogástalan erkölcsi magaviseletű, tízennyolc-huszonnégy éves, testben és lélekben ép és egészséges egyéneket vesznek fel. A landj a két évre ötezer pengő, az ellátási díj ezerkétszáz pengő és emellett ötezer pengő óvadékot kell letébe helyezni. A felvételi kérvényeket a kereskedelmi miniszterhez kell címezni. (V. szakosztály, Budapest, Fő-utca 6., II. em. 22.) A beküldési határidő december hó 31.

A városok és községek fásítása. A belügyminiszter valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, amelyben a hatóságok vezetőinek figyelmébe ajánlja a városok és községek utcáinak fásítását. A belügyminiszter azoknak, akik a fásítás körül eredményesen munkálkodnak, erkölcsi, esetleg pénzbéli jutalmat helyez kilátásba.

TRÉFÁK

A pesti gyerek.

Az apa megy a fiával az utcán esernyő alatt.
— Papa, miért kell esni az esőnek? — kérdi a gyerek.
— Hogy nagyra nőjön a kukorica — feleli az apja.
— De papa, pont itt a Teréz-körúton?

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzsről.)

Óvatosság.

— Ne félj attól a kutyától. Látod, milyen barátságosan csóválja a farkát.

— De elül meg morog, nem tudom, melyik végének higgyek.

(Beküldte Illés János Bördöcéről.)

Megmondta.

Tanár: Mi történik az arannyal, ha szabad levegőre teszik?
Diák: Ellopják!

(Beküldte Papp József Ujfehértóról.)

A fukar apa.

A gyerek fősvény apjával a mutatványos bódé előtt áll.
Megszólal a fiú:

— Papa, kérek pénzt, megnézem az óriáskigyót.

— Mit! — förmed rá az apa — pénzt kidobni ilyen haszontalanságra! Nesze, itt a nagytóm, keress magadnak egy — gilisztát.

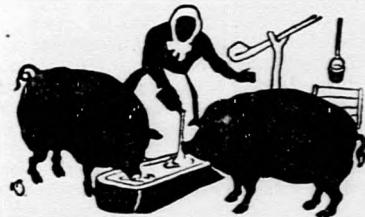
(Beküldte ifj. Sebestyén János Patosfáról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Ily. G. J., Nagyvázsöny. A pályázatok és a mezőgazdasági képrejtvények közlését a legrövidebb időn belül megkezdjük. Rejtvényeiből és tréfiából válogatunk. — S. F., Peremarton. Versére később küldünk választ. — Rejtvényei közül egyiket megrajzoltatjuk. — S. S., Nagyveleg. Rejtvényeiből válogatunk. — Ily. L. F., Szalafő. Jó. — T. B. S., Rinyakovácsi. Szőrejtvénye jó. Üdvözléteért hálás köszönet. — K. K., Fertőszéplak. Válogatunk belőlük. — B. L., Matty. Panaszát közöljük jövő számunkban. A Vasárnap átszervezés alatt áll; rövidesen jóval nagyobb terjedelemben fog megjelenni, amikor is sport-rovatot nyit, természetesen úgy, ahogy ön gondolja. Elbeszéléseire nemsokára sor kerül. Kérését továbbítottuk elintézés végett a Faluszövetséghez. — Özv. G. I., Agyagos. Verseit közöljük. — N. F., Nagykerék. Kedves, meglehangú versét közöltük. Gratulálunk. — M. I., Lentiszombathely. Ezeket a verseket sokkal szebben megírta Petőfi Sándor. — S. F., Peremarton. Versét közöljük. — D. S., Dunaszentgyörgy. Novellája erőltetetten népieskedő. Pedig könnyedén folyó stílusa van; úgy látszik, itt nem sikerült jó témát találni. Verse szinte zavarba hoz, mert a tánc szilaj ütemét megéreztető pompás sorai mellett egészen gyöngék is vannak benne. Erdemes lenne nagyobb műgonddal — s rövidebbre fogva — átdolgozni. — Sz. P., Biharugra. Írásában túlságosan nagy a szenvedélyesség és ez sokszor az érthetőség rovására van. Témáit tisztultabb, kiterjedtebb átéltségben kellene megírnia. Az erőszakolt szószrafizésektől tartózkodjék. Írásaiból azt olvassuk ki, hogy ön mindenből kijozanodott, keserű lélek lehet. Pedig hinni kell az életben és szeretni kell az embereket. Ne haragudjék ezekért a kemény szavakért, de önben kétségbevonhatatlanul van annyi tehetség, hogy az őszinte kritikát is elbirja. — M. I., Nagypall. Verse melegen érző szívről tanuskodó, megható alkotás, sajnálatunkra azonban nem közölhető. — J. S., Kissolt. Versei meglehetősen könnyen pergő alkotások, ám hiányzik belőlük az érzés őszintesége. Ezért nem közölhetők.

Nincs többé sertésuész

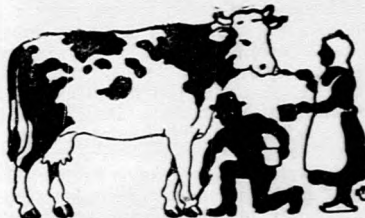
ha a sertések ivóvizébe és moslékájába hetenként legalább háromszor két evőkanál Lysoformot önt.

Lysoform

Nincs többé száj- és körömfájás

ha a szarvasmarhák száját és körmét hetenként legalább háromszor kétszázalékos Lysoform-oldattal ecseteli, vagyis félliter vízbe egy evőkanál Lysoformot kell önteni.

Lysoform

Nincs többé baromfikolera

ha a baromfiak ivóvizébe hetenként legalább háromszor egy pár csepp Lysoformot önt.

Lysoform

Kérje még ma: „A fertőtlenítés a gazdaságban” című, nagyon tanulságos füzetünket, melyet a „Vasárnap” minden olvasójának ajándékosan megküld.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Rt., Újpest.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában,
szarvas- és baromfi-kereskedésben.

Gyomorégés!

Ha a legcsekélyebb gyomorégést érzi, vagy savanyú szájját az étkezések után, ez rendszerint annak a jele, hogy főlegesen sok gyomorsav van jelen. Ez a gyomor-sav kezdetben csupán irritálja a gyomorfalakat, hosszabb idő múlva már súlyos bántalmakat okozhat, ú. m. gyomorfurult, dyspepsia, gyomorfekély. Elővigyázatosságból már a legkisebb zavaró érzésnél vegyen be egy fél kávékanálnyi „OMA“ finomított gyomormeszet, mely az étkezési időkre való tekintet nélkül bármikor vehető. Az „OMA“ gyomormész gyorsan leköti a fölös savakat és egészséges, tökéletes, fájdalommentes emésztést segít elő. Ize semleges, sokkal kellemesebb, mint a soda bicarbonát.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy csomag ára, mely kb. 3 hónapra elegendő, 3 pengő.

Főraktár: Hunnia gyógyszerár, Budapest, Erzsébet-kört 56.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Hogyan használják a festőművészek az olajfestéket, használnak-e hozzá valami hígítószeret? (D. L., Kapospula.) — **Felelet.** Az olajfestékek kencevel szokták hígítani.

Kérdés. Villamoskalauz szeretnék lenni. Van-e felvétel a budapesti villamos vasutakhoz és hol kell jelentkezni? (9614. számú előfizető.) — **Felelet.** A Beszár-tól nyert értesülésünk szerint a kalauzfelvétel jelenleg szünetel. Ha felvétel lesz, úgy az igazgató-ságnál (Budapest, VII., Akáca-utca 13—15. sz.) kell jelentkezni.

Kérdés. Hová kell beadnom az adófizetés halasztása iránt a kérvényt? (T. I., Somogyjád.) — **Felelet.** A pénzügyigazgatóság-hoz, amelynek határozata ellen a pénzügyminisztériumhoz lehet fellebbezni.

Kérdés. 1. Mikor lehet a forgalmi adóátalányt felmondani? 2. Megszűnt-e a hűsforgalmi adó a községekben is, vagy csak a városokban? (B. I., Csikostöttös.) — **Felelet.** 1. A forgalmi adóátalányt évközben felmondani nem lehet. Az év végén azonban valószínűleg újból szabályozni fogják az általányokat és akkor kell majd nyilatkoznia, fenn akarja-e tartani az általányt, vagy pedig a tényleges bevétel után akarja-e a forgalmi adót fizetni. 2. A hűs után a községekben és városokban csak egyszer, a levágás alkalmával kell forgalmi adót fizetni.

Kérdés. Rokkant ember vagyok, nagy a családom, két hold vagyonviltsággöldöm van és igen szegényen élünk. Kell-e közmunka-adót és kereseti adót fizetnem? (V. I., Felsőmocsolád.) — **Felelet.** A községi közmunkaváltság vármegyéenként különbözőképpen van szabályozva és így nem tudjuk megállapítani, hogy ezen a címen kell-e és mennyit kell fizetnie. Ha loval vannak, valószínűleg kell fizetnie. A közelebbi pontos adatok végett azonban forduljon a községához és ott kérje el az erre vonatkozó szabályrendeletet, amiből megállapíthatja, hogy kell-e fizetnie. Ha általános kereseti adó alá eső foglalkozása nincsen, (ipar, kereskedelem), akkor nem kell általános kereseti adót fizetnie. A levélben felsorolt jövedelme után nem kell kereseti adót fizetnie.

Kérdés. Ki lehet pilóta? (Sz. J., Gyermely.) — **Felelet.** A szombathelyi m. kir. pilótaképző iskola tanfolyamára magyar honos, tizennyolcadik életévüket betöltött, de huszonnegyedik életévüket még be nem töltött ifjakat vesznek fel. A felvételt két csoportban történik. Az A csoportba olyanokat vesznek fel, akiknek érettségi bizonyítványuk, vagy tanítói oklevelük van. A B csoportba pedig négy középiskola elvégzése után lehet pályázni. Az A csoport elvégzése után a hallgató forgalmi gépvezetői képzést nyer, továbbá képzést és bizonyítványt, hogy légiforgalmi és ipari vállalatoknál működhet. A B csoport elvégzése után pedig a hallgató forgalmi repülőgépvezetői képzést nyer. A tanfolyam részvételi díja a két esztendőre 5000 pengő. A pályázók még felvételük napján még külön 5000 pengő óvadékot tartoznak letenni, amelyet a tanfolyam végeztével visszakapnak. Az ellátási díj a tanfolyam egész tartamára 1200 pengő, amelyet két részletben, 1928 és 1929 tavaszán előre kell lefizetnie. A kérvényeket december hó 31-éig a kereskedelmi minisztérium V. ügyosztályához (Bpest, II., Fő-utca 26., II. em.) beadni. Csatolandók: honosság, orvosi, iskolai, erkölcsi, születési bizonyítvány, szülői beleegyezés és a vagyoni viszonyokat igazoló hatósági bizonyítvány.

Kérdés. Kamatmentes műtrágyát vettem, mikor kell kijelznetem a műtrágyát és a vasatit fuvarköltséget? (K. J., Kisasszonyfalva.) — **Felelet.** A kamatmentes műtrágyát csak egy év múlva kell megfizetnie, a vasatit költséget azonban a szállítás alkalmával.

Kérdés. Kell-e bércséplés után vagyon és kereseti adót fizetnem? (D. L., Kálló.) — **Felelet.** Ha a cséplőgépből keresete, illetve jövedelme volt, ezután általános kereseti adót kell fizetnie. Ha az egyéni összjövedelme évi ezer pengőnél nagyobb volt, jövedelmi adót is kell fizetnie. Ha az adóköteles vagyona ötezer pengőnél nagyobb, úgy vagyonadót is kell fizetnie, de ha jövedelmi adót nem köteles fizetni, vagyonadót csak az esetben fizet, ha adóköteles tiszta vagyona huszonötezer pengőnél nagyobb. A keresetből, adózás szempontjából, a cséplőgép törlesztésére fordított összeget nem lehet levonni.

Kérdés. Hová fellebbezzünk iskolaéptési ügyben? (Ifj. G. L.) — **Felelet.** Az alispánhoz.

Kérdés. 1. Mennyit keres havonta Budapesten a vizsgázott soffőr? 2. Hol lehet soffőri állást kapni? 3. Hol kaphatok rádió-és villanyzerelési cikkekről árjegyzéket? 4. Mennyi rádiódíjat kell havonta fizetni? 5. Mikor lesz csoportos kivándorlás Kanadába? (B. J., Győre.) — **Felelet.** 1. 200—300 pengőt. 2. Forduljon a m. kir. állami munkaközvetítő hivatalhoz (Bpest, VIII., József-u. 33. sz.). 3. Telefongyár r.-t. Bpest, VII., Hungária-körút 163. Rieder Ottó IV., Irányi-utca 20. Sodermann Albert, I., Alagút-utca 1. cégek-nél. 4. 2 pengő 40 filléért. 5. Tavasszal szokott nagyobb munkás-csoport kivándorolni. Kísérje majd figyelemmel lapunkat, ha az ideje elérkezik, úgy megemlékezzünk róla. — A dinamó kérdésben is forduljon az említett cégekhez.

Kérdés. 1. Hol van a Magyar Zenei Hirlap kiadóhivatala? 2. Kaphatók-e a legújabb magyar dalok? (K. Gy., Szaporca.) — **Felelet.** 1. VIII., Csobánc-utca 4. 2. Kiadóhivatalunkban. Pl. 101 magyar dal, 3 füzetben, füzetenként 4 pengő 50 fillér. Következő kérdésére jövő számunkban felelünk.

Kérdés. Szeretnék komlót termesztetni. Hová forduljak útbaigazításért? (R. M., Taktaharkány.) — **Felelet.** Irjon a Komló-termelő r.-t.-nak Budapest, IV., Vörösmarty-tér 7.

Kérdés. 1. Leányom négy polgári osztályt végzett, postához szeretne menni, hová forduljon? 2. Van-e kedvezményes hely kereskedelmi iskolánál, be lehet-e még iratkozni? (8897. sz. előfizető, Győrszentmárton.) — **Felelet.** 1. Forduljon a soproni postaigazgató-sághoz. 2. Van. Utólagosan még kérheti a felvételt.

Kérdés. 1. Villamos kalauz szeretnék lenni Budapesten, hová forduljak. 2. Van-e felvétel a rendőrséghez? (D. I., Osló.) — **Felelet.** 1. Olvassa el mai, első feleletünket. 2. A rendőrséghez való felvételt végett forduljon a m. kir. rendőrfőkapitánysághoz, VIII., Mosonyi-utca 5. (aktanya).

Kérdés. 1. Ki lehet színes? 2. «Véres árnyék» c. regényt meg lehet-e kapni könyvvalakban? 3. Melyik megyében van Ilava? (Sz. J., Nagypall.) — **Felelet.** 1. A m. kir. Orsz. Színművészeti Akadémiára csak érettségizett hallgatókat vesznek fel. A felvételi kérvényt minden évben már augusztusban, illetve szeptemberben kell beadni az akadémia igazgatóságához; VIII., Rákóczi-út 21. 2. Nem kapható könyvvalakban. 3. Trencsénmegyében van, jelenleg cseh megszállt terület. — A kérdezett regény sem kapható.

Kérdés. 1. Mennyibe kerül Budapestről Berlinbe személyvonat III. oszt. jegy? 2. Mennyi idő alatt lehet Berlinbe jutni? 3. Hogyan lehet kedvezményes diákutazást kérni? (K. J., Szihalom.) — **Felelet.** 1. Ötvenhat pengőbe. 2. Egy nap alatt. 3. Nem szoktak adni, de megpróbálhatja, forduljon kérvénnyel a MÁV igazgatóságához. Német vasutat nem adnak kedvezményt.

Kérdés. 1. Mit használjak éjjeli izzadás ellen? 2. Hol lehet kapni Porzol-t és Tillantin-t? 3. Van-e társalgásról szóló könyv? 4. Létezik-e rejtvényűjság vagy rejtvénykészítéssel foglalkozó könyv? (Ifj. G. J., Nagyvácsány.) — **Felelet.** 1. Vizsgáltsa meg magát orvossal. 2. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Bpest, VI., Alkotmány-utca 29., de kapható a Hangya-boltokban is. 3. Szabó I. A. Az őr-ember c. könyve, ára 3 pengő 30 fillér. Méhes A. Társalgó, ára 5 pengő. Kapható a kiadóhivatalunkban. Utánvétellel 25 fillérrel több. 5. Az újság megszünt, könyv nincsen.

Kérdés. Gyomorbeteg vagyok, mit tegyek, hogy meggyógyuljak? (Cs. S., Hajduszoboszló.) — **Felelet.** Vizsgáltsa meg magát a debreceni tudományegyetem gyógyászati klinikáján.

Kérdés. Használhatok-e magyar állami 1070 mm-es dob-szélességű cséplőhöz Cormick-traktort? 2. Mennyi ennek a traktornak az élettartama? (Hű előfizető.) — **Felelet.** 1. Igen. 2. 8—12 év.

Lapvezér: Meskó Pál.

Főmunkatárs: Perlaky György.

Szerkesztésért és kiadásért felel: Gosztonyi Jenő.

Kiadja: Csázy és Társa Lapkiadóvállalata.

WETOL-SEBOLAJ

mely a friss sebek és az égési sérülések gyógyítására kiválóan alkalmas.

REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

7 $\frac{v}{e}$ $\frac{t}{e}$ 1 s 9 | &
(6=ü)

(Beküldte ifj. Muzsi János Lesenceistvádról.)

2. Betű- és szórejtvény.

$\frac{u}{g}$ + y e

(Beküldte Aczél Gyula Mohácsról.)

3. Névrejtvény.

Eger, Ócsa, Rakamaz, Nyiregyháza, Árokszállás, Cegléd, Komárom, Igló, Eperjes, Félégyháza, Rákos, Celdömölk.

A helységek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy nagy magyar hazafi nevének kapjuk.

(Beküldte ifj. Orbán József Gerdéről.)

4. Betű- és szórejtvény.

ke ke pestis
ke —s

(Beküldte Polgár Lajos Magyar-gencsről.)

5. Szórejtvény.

si si kisé let
si si

(Beküldte ifj. Gersics János Nagyvázasnyból.)

6. Betűrejtvény.

$\frac{M}{e}$ $\frac{D}{o}$ $\frac{M}{o}$ D (é=a)

(Beküldte Törzsök István Belvádról.)

7. Szórejtvény.

Plébános lan

Beküldte Illés János Bördöcéről.

8. Pontrejtvény.

. e . e . . e . e . e .

(Beküldte Czene Gábor Kiskun-dorozsmáról.)

9. Betű és szórejtvény.

ő a a a a lom
a a a

(Beküldte ifj. Piller Mihály Szökédéről.)

10. Szórejtvény.

ked ked ő ő
ő ő

(Beküldte Karti János Sótlyból.)

11. Számrejtvény.

- 1, 2, 21, 3, 28, 5. Egy leánynev.
- 38, 23, 22, 4, 30. Déligyümölcs.
- 16, 11, 27, 26. Miska rövidítve.
- 18, 19, 6, 25, 13, 14, 9, 17, 10. Ez teszi az embert mesterré.
- 40, 20, 34, 20, 32, 36. Ilyen terítő is van.
- 12, 37, 15, 39, 24. Kisebb a folyónál.
- 8, 29, 33, 35, 7. Minden házon van.
31. Egy magánhangzó.
- 1-40. Egy ismert hazafias dal két utolsó sora.

(Beküldte Studinger Erzsébet Kárászpustáról.)

12. Pontrejtvény.

. i . z . k . g . i . t . n . e . h . s .
e . e . y . a . á . a .

(Beküldte Szabó Béla Mikóházáról.)

REUMA
köszvény, csuz,
lathia, szába és izületi fájdalmak ellen
használjon bizalommal
Reparator bedörzsölést.

A
REPARATOR
évtizedek óta bevált fájdalomcsillapító és
gyógyító szer.

Ara 1 P. 60 f. Minden gyógyszer-
szertárban kapható. Főraktár:
Krieger-féle Magyar Korona
gyógyszertár, Budapest, VIII.,
Calvin-tér, Baross-u. sarok

13. Szórejtvény.

Z
P P P P P P P P L L L L

(Beküldte ifj. Korogyi József Szentestől.)

14. Pótlórejtvény.

—ü	—les	—ák
—st	—ét	—érő
—ük	—ár	—ü
—v	—tel	—vez
—ég	—ár	—ó
—kar	—enet	—szik
—él	—ron	—ó
		—árs.

(Beküldte Bagdi Sándor Gesztről.)

15. Szórejtvény.

festmény $\frac{dug}{v}$ y

(Beküldte Ley Béla Szökédéről.)

A rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 44-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvenyek megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 38-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

1. Betű- és szórejtvény: **Haditengerészet.**
2. Számrejtvény: **Ahova a nap nem süt, oda az orvos jár.**
3. Szórejtvény: **A magyarnak nincsen párja.**
4. Képrejtvény: **Mennél üresebb a kalász, annál magasabb.**
5. Szórejtvény: **Alapos ok.**
6. Szórejtvény: **Robot.**
7. Betű- és szórejtvény: **Csemege.**
8. Szórejtvény: **Korbács.**
9. Betű- és szórejtvény: **Árnyék.**
10. Pótlórejtvény: **Magyarország.**
11. Betű- és szórejtvény: **Pénzhamisítók.**

Megfejtették: Görbe Gergely, Derzsy János, Baán Károly, Buzás Sándor, Varga Lajos, Berta Ferenc, Levente-Egyesület Cs., Sulák Sándor, Imreh János, ifj. László Ferenc, Debrődi Mariska és Berkes Mariska, ifj. Debrődi István, Papp György, Hanzséros Béla, ifj. Borsos István, Almási Pál és Mezei János.

Jutalomkönyvet nyertek: **Baán Károly (Mosondarnó), Varga Lajos (Sóly), Berta Ferenc (Diósd), ifj. Debrődi István (Egyek), Mezei János (Csurgósarkad).**

A 39-ik számban közölt rejtvenyek helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A VÉRES ÁRNYÉK

REGÉNY AZ OROSZ CÁRI CSALÁD ÉLETÉBŐL. * IRTA: DIVÉKY ISTVÁN.

(27. közlemény.)

És itt volt óriási jelentősége annak a ténynek, hogy az özvegy cárné lehetségesnek tartotta, hogy unokája, Anasztázia él. A cári rokonok szemében ez főleg annyit jelentett, hogy a remélt örökséget elkaparítja előlük egy asszony; akiről voltaképpen senki sem tud bizonyosat. Nehezen titkolt aggodalommal figyelték tehát Anasztáziát és Mária özvegy cárnét, készek lévén minden pillanatban, hogy teljes erejükkel megakadályozzák, ha a cárnénak eszébe jutna, hogy az állítólagos Anasztáziát hivatalosan unokájának ismerje el. Ez azt jelentette volna, hogy az óriási cári vagyon egyetlen örököse az a nő, akit a Spree-ből húztak ki egy napon akiről ma sem tudja senki, hogy voltaképpen kicsoda?

Nikolaj Kutuzoff minderről higgadtan és világos okfejtéssel számolt be leveleiben, melyeket sűrűn küldözgetett nekem.

— Gondolja meg — írta — a probléma a következő: Ha az özvegy cárné meghal, milliárdok ura lesz az a szerencsétlen nő, akinek igazi kiletét a legsűrűbb homály lepi. Elhiheti, hogy a cári család külföldön elszórtan élő rokonai mindent megtesznek, hogy megakadályozzák ezt s a maguk részére menthessék meg a nagy vagyont. Nem tudok megszabadulni attól a gyanutól, hogy ezek a rokonok talán csak azért nem hajlandók felismerni Anasztáziát, mert tudják jól, hogy akkor kisiklik kezükből az a sok-sok milliárd. Ők bizonyára könnyen s örömmel megnyugodtak abban, hogy a cár egész családját a bolsevikiek kegyetlen vérszomjának esett áldozatul. Semmi kivezető utat nem találok ebből a nehéz és rejtélyes ügyből. Az őszöntöm azt súgja — s egyre világosabban és szilárdabban — hogy az állítólagos Anasztázia nem az igazi Anasztázia. Amikor legelőször megpillantottam, sokkal inkább megrendült voltam, hogyszem határozott véleményt tudtam volna nyilvánítani. Most már azonban egyre jobban hallom azt a belső sugallatot, amely azt mondja: ez nem a cár leánya! De hát akkor kicsoda? Szerencsétlen beteg, tébolyodott, vagy ravasz gonosztevő? Ki tudhatna ma ezekre feleletet adni?

Egy ideig ehhez hasonló hangú volt Nikolaj Kutuzoff minden levele. Teljes tanácstalanság, kínzó bizonytalanság szólt mindegyikből és én őszinte részvétet éreztem barátom iránt.

Egy napon azonban izgatott hangú távirat érkezett hozzám. Nikolaj Kutuzoff küldte:

«Azonnal jöjjön Berlinbe, ugyanoda, ahol találkoztunk. Szükségem van önre, hogy közölhessem rettentő gyanumat». Szászregény is elolvastam a végsőkig feldúlt lelkiállapot eláruló táviratot, de semmivel sem lettem okosabb.

Másnap vonatra ültem s Berlinbe utaztam.

XVI. FEJEZET.

A borzalmas gyanú.

— Berlinbe érve első szobám volt, hogy a szállodába hajtottam, ahol Nikolaj Kutuzoffal laktunk. Amikor a portásnál érdeklődtem, egy levelet adott át. Megismertem a címzéséről: Kutuzoff írása volt. Izgatottan téptem fel a borítékot s ámulva olvastam a következőket:

«El kellett utaznom az ügy érdekében. Azonnal jöjjön utánam Stettinbe, a Hotel Ostsee-be. Szóval mindent megmagyarázok, csak ne késsék. Igaz barátja Nikolaj Kutuzoff.»

— Néhány pillanatig földbe gyökerezett lábbal, dermedten álltam a levéllel a kezemben.

— Az ördögbe is — dörmögtem magamban, amikor felszámítottam — ez a Kutuzoff az egész földet körül akarja utaz-

tatni velem?! A dolog azonban úgy látszik, csakugyan nagyon fontos lehet s nekem nem szabad magára hagynom őt.

Máris elhatároztam, hogy percet sem késlekedek, tovább utazom Stettinbe. Egy óra múlva már a Keleti-tenger fele robogott velem a vonat. Szerencsére volt étkezőkocsi és így lecsillapíthattam farkaséhségemet. Kissé nyugodtabban tértem vissza fülkémbé s megpróbáltam gondolkozni Nikolaj Kutuzoff rejtélyes útja s érthetetlen levelei felett. Csakhamar beláttam azonban, hogy hiábavaló minden fejtörés; egyetlen magyarázatot sem tudtam találni barátom viselkedésére. Csak annyit éreztem, hogy valóban komoly és fontos eseményeknek kellett történniök s alig vártam, hogy végre Stettinbe érhessek s magától Kutuzofftól halljam a rejtély megoldását.

Afelől pillanatig sem voltam kétségben, hogy az állítólagos Anasztáziáról van szó, hogy ő játssa a főszerepet ebben a különös és egyelőre érthetetlen játékban. Most már csak attól félttem, hogy Stettinben sem találom meg Kutuzoffot, helyette majd egy levél vár rám, amely ismét elhív valahová, Stockholmba. Newyorkba, vagy a jó Isten tudja, hová.

— Magam sem hittem volna — dörmögtem — hogy ilyen világszavargó lesz belőlem... Ez az egész história átkozottul hasonlít valamilyen ekkeseredett hajszához. Kopó sem voltam még, világegyetemben, most azonban úgy látszik ezzel is meg kell próbálkoznom...

Türelmetlenségem egyre nőtt, végre a vonat befutott a stettini állomásra. Autóba vágtam magam s a Hotel Ostsee-be robohottam.

— Itt lakik Nikolaj Kutuzoff úr? — kértem a portástól.

Szolgálatkészen s mosolyogva felelt, mintha már rég ismert volna.

— Igen, a 47-es szobában. Már várja önt.

— Eh — gondoltam magamban — úgy látszik a dolog sokkal sietősebb, mint hittem... Nikolaj Kutuzoff bizonyára türelmetlenül vár rám.

Valósággal berontottam a szobájába.

Leírhatatlan örömmel fogadott s megkönnyebbülten sóhajtott fel, amikor számtalan ölekezés és kézrzás után így szólt:

— Csakhogy megérkezett! Olyan egyedül éreztem magam, hogy mozdulni is alig mertem.

— No, ami azt illeti — vágtam közbe mosolyogva — engem ugyan alaposan s jó messzire kimozdított.

— Bocsásson meg, de erre rendkívül súlyos okaim voltak...

— Nem is kételkedem ebben. Mindenekelőtt azonban magyarázatra szomjazom. Nincs talán valamilyen baj? Nehezett sóhajtott és szomorúan bámult bele a szoba homályos sarkába.

— Baj? Nem tudom, hogyan nevezem ezt az egész helyzetet... De gyujtson rá, így könnyebben meghallgathat...

Engedelmeskedtem.

Nikolaj Kutuzoff egy ideig fel s alá sétált a szobában. Látszott rajta, hogy egész lényét a legnagyobb fokú izgalom szállta meg. Hirtelen megállt előttem és élesen a szemem közé nézve, azt kérdezte:

— Revolvért hozott?

Meglepett mozdulatot tettem.

— Revolvért? Nem értem önt? Mi szükség van revolverre ebben a szállodában?

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 9-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alpár, Jászdósa, Tiszaföldvár, Tiszánána. — **Állatvásár:** Kiskunlacháza. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Szeged. — **Kirakodóvásár:** Dévaványa, Elek.

Október 10-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Apc, Bába, Báté (sertésvásár bizonytalan), Csögle, Godisa, Győr, Jászsószentgyörgy, Kerekgyháza, Lengyeltóti (sertésvásár bizonytalan), Lepsény, Majs, Mezőcsát, Nagybjom (sertésvásár bizonytalan), Nagyharsány, Nagykőrű, Nágocs, Noszlop (sertésvásár bizonytalan), Pellérd, Ozora (sertésvásár bizonytalan), Rábahídvég (sertésvásár bizonytalan), Rácalmás, Sárkeresztur, Sellye, Tápósele, Tiszaroff, Tura, Vác, Zalapáka. — **Kirakodóvásár:** Kiskunlacháza, Nagymaros.

Október 11-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Egerág, Kéty.

Október 12-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Nagykónyi (sertésvásár bizonytalan), Nyárad.

Október 13-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Császár (sertésvásár bizonytalan), Edelény, Körmen (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Mezőkövesd.

Október 14-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Derecske, Szakály.

Október 15-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Besenyszög, Erdőtelek, Gyömrő, Kercseliget (sertésvásár bizonytalan), Somogyvár.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október 8-án.)

Gabonaföldszed. Készárpiac: Búza, 77 kg-os tiszavidéki 30-20-30-40, felsőtiszai 30-05-30-25, fehérmegyei 30-30-20, egyéb 29-95-30-15, 78-as tiszavidéki 30-60-30-80, felsőtiszai 30-45-30-65, fehérmegyei 30-30-30-50, egyéb 30-25-30-45, 79-es tiszavidéki 30-85-30-95, felsőtiszai 30-70-30-85, fehérmegyei 30-60-30-70, egyéb 30-55-30-70, 80-as tiszavidéki 30-90-31-05, felsőtiszai 30-80-30-95, fehérmegyei 30-70-30-85, egyéb 30-65-30-75, rozs 28-25-28-40, tengeri ó 24-25-24-50, zab elsőrendű 22-50-23, másodrendű 22-22-50, köles 23-50-24, takarmányárpa elsőrendű 24-75-25-25, másodrendű 24-25-24-75, sörarpa, felsőmagyarországi 27-31, egyéb 26-28, repce 46-47, korpa 18-18-25 pengő métermásánként. — **Hatalárpiac:** Magyar búza októberre 30-20, márciusra 32-50, májusra 32-80, magyar rozs októberre 28-90, márciusra 30, tengeri májusra 25, júliusra 25-50 pengő métermásánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Búzadara 55-60, duplanullás finom liszt 48-54, nullás 48-53, egyes 48, kettes főzöliszt 48-52, négyes kenyérliszt 46-50, ötös 43, hatos 38-46, nullás rozsliszt 52, feles rozsliszt 48-49 fillér kilogrammonként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű ó 8-9-20, réti széna, másodrendű ó 6-7-20, muharszéna 8-11, lucernaszéna 12-14, széna-és muharkeverék 8, alomszalma elsőrendű 6, zsúpszalma másodrendű 5 pengő métermásánként.

Műtakarmánypiac. Melás 11-50-12-50, repcepegácsa 24-26, répaszélet 15-50-16-50, malátacsíra 17-19, konkoly 16-17, takarmányliszt 8. sz. 22-22-50 pengő métermásánként.

Vetőmagvak. Termelői árak nyersáruért, 100 kilogrammonként, minőség szerint: Baltacím 52-55, borsó, Viktória 45-55, bükköny, tavaszi 23-25, fehérrépa 180-200, köles, fehér 30-35, köles, vörös 24-25, köles, szürke 23-24, lóbab 26-28, lóher, minőség és arankartartalom szerint 180-230, lucerna, minőség és arankartartalom szerint 190-240, muhar 28-30, mustár 45-50, nyúlzapuka 150-170, pohánka 24-28 pengő.

Szűrőmarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós: Elsőrendű 1-60-1-76, kivételesen 1-80 pengő kilogrammonként elsőüllyban. **Tenyészállatok és járműokörök.** Elsőrendű belföldi járműokörök, fehér 1-04-1-12, elsőrendű belföldi járműokörök, tarka 1-04-1-08, friss fejőstehen 1-08-1-24, 1½ éves üszök 0-96-1-12, 1½ éves tinók 0-96-1-12 pengő kilogrammonként elsőüllyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Hátság, csikó 30-80, igás kocsió (nehéz, nyugati faj) 340-360, igás kocsió (könnyű, nyugati faj) 290-380, alárendelt minőségű lovak 20-296, vágólovak 20-180 pengő darabonként.

Sertésvásár. Zsírsertés öreg, elsőrendű 1-60-1-68, másodrendű 1-50-1-60, fiatal nehéz 1-78-1-80, kivételesen 1-82, közep 1-72-1-76, könnyű 1-50-1-60, szedett közep 1-62-1-68, angol szedett 1-60-1-68, angol urasági 1-72-1-80, kivételesen 1-84 pengő kilogrammonként elsőüllyban. — **Vágóhídi zártvásár:** Szalonnás felsértés 2-02-2-12, szalonna nagyban 2-2-04, hús 2-2-16, zsír 2-24 pengő kilogrammonként.

HANGSZEREK!

Húzóharmonikák P6-75-től	Gítárciterák ... P 12-...től
Hegedűk ... P 6-80 *	Beszélőgépek... P 26-75 *
Gítárok... P 16-20 *	Trombiták... P 38-80 *
Mandolinok ... P 9-50 *	Klarinétok ... P 10-80 *

Közvetlen szállítás a gyártási forrástól! 14.000 elismerő levél!
Külön magyar osztály! Kérje levelezőlapon (16 fillér bélyeg)
képes főárjegyzékünket, melyet díjmentesen küldünk.

MEINEL ÉS HEROLD hangszergyár
KLINGENTHAL 1462. sz. (Szászország.)

Vágómarhavásár. Bika, magyar másodrendű 1-0-88-1, tarka elsőrendű 1-12-1-24, kivételesen 1-32, másodrendű 0-96-1-08, harmadrendű 0-74-0-92, ökör, magyar másodrendű 0-82-1, tarka elsőrendű 1-04-1-16, kivételesen 1-28, másodrendű 0-80-1, harmadrendű 0-64-0-76, tehén, magyar elsőrendű 1-10, másodrendű 0-80-0-88, tarka elsőrendű 1-02-1-16, kivételesen 1-24, másodrendű 0-80-1, harmadrendű 0-60-0-76, bivaly, magyar 0-36-0-72, növendékmarha 0-64-1-02, kicsontozni-való 0-40-0-56, rügött borjú 0-80 pengő kilogrammonként elsőüllyban.

Gyapjú. Uradalmi gyapjú 3 pengő 36 fillér, szedett gyapjú 3 pengő bárány gyapjú 2 pengő 64 fillér kilogrammonként.
Nyersbőr. Marhabőr 160-170, borjúbőr 240, juhbőr 112 fillér kilogrammonként a budapesti vágóhídon átvéve.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 280-400, rántani-való csirke 140-250, sütnivaló csirke 220-350, hizott kappan 400-600, sovány 280-350, hizott ruca 480-500 fillér darabonként, hizott ruca kilogrammja 180-240, sovány darabja 450-700, hizott pulyka darabja 750-950, sovány 400-700, gyöngytyúk 280-300, pecsenyének való galamb 80-100 fillér darabonként. — **Élő állatok a nyílt piacokon:** Tyúk 220-300, rántani-való csirke 280-320, sütnivaló 260-360, hizott ruca 200-240, sovány 180-200, hizott lúd 180-260, nagy lúdmáj 500-800, kicsiny 350-500, lúdaprólék 120-200, olvasztói lúdszír 320-360, vegyes lúdháj 250-320 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 15-17, főzőtojás 13-15 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Nagy csuka 240-300, kicsiny 180-250, nagy ponty 240-300, kicsiny 200-260, kicsiny kescege 300-320, káral 160-200, compó 200-260, márna 180-240, keszeg 60, apró kevert hal 160-170 fillér kilogrammonként; nagy folyami rák 40-80, kicsiny 16-30 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljes tej 35-41, lefőzött 14-18, tejszín 320-400, tejföl 172-200 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 480-520, centrifugált teavaj 10 dkg.-os csomagolásban 600-640, főzővaj 380-460, szedett vidéki vaj 340-450, juhvaj 400, tehéntúró 80-120, sovány tehéntúró 60-80, juhtúró 300-360, kevert-túró 200-300, lipóti túró 320-360, juhsajt 200-300, eredeti ementáli sajt 640-750, hazai ementáli sajt 440-520, hazai trappista sajt 300-340 fillér kilogrammonként; pogácsasajt darabja 3-4 fillér.

Szárzafőzék és száraztészta. A nyílt piacokon: Lencse 80-100, külföldi lencse 100-450, hántolt egész borsó 80-104, hántolt feles borsó 80-128, fehér aprószemű bab 32-44, nagyszemű 36-70, szines 36-70, finom ápakása 72-96, durva 44-64, köleskása 60-68, tojásos tarhonya 120-150, fehéraru 104, hazai csöves tézta 120-190, tojásos levestészta 132-240, fehéraru 120-128 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgrépa zöldjével csomója 3-16, kilogrammja 13-20, petrezselyem zöldjével csomója 3-16, kilogrammja 18-20, zeller zöldjével darabja 4-16, kalarábé zöldjével darabja 3-10, kevert zöldség kilogrammja 10-16, kapor csomója 3-10, hazai nagyfejű karfiol kilogrammja 50-80, kishűj 20-60, metelőhagyma csomója 2-6, poréghagyma kilogrammja 20-40, makói vöröshagyma 20-26, közönséges 20-24, fokhagyma 30-70, cékla zöldjével 12-26, fejekáposzta 6-14, savanyított káposzta 30-44, kelkáposzta 16-26, kelbimbó 90-100, vöröskáposzta 12-30, fejjalátta 6-16, nürnbergi torna 160-240, hazai nagy edes torna 120-200, kicsi erős 70-100, rózsaburgonya 13-16, sárga 10-13, ella 14-15, fehér 9-12, Woltmann 9-14, kifűi 40-48, tömör csiperkegomba 200-400, ehető tinóru gomba 80-200, mezei csiperkegomba 150-300, szegfűgomba 150-300, éti vágányagomba 180-300, feketeterék 8-24, fillér kilogrammonként, hónaposreték csomója 10-14, savanyítani-való ugorka 10-30, nagy, salátának való 8-16, ecetes 60-150, kovászos 38-60, vizes 50-56, apró hegyes zöldpaprika 8-16, nagy tölténivaló 6-20, savanyított 70-100, főzínivaló tök 6-12, gyalult 20-24, érett paradicsom 4-8, hüvelyes zöldbab 14-25, hüvelyes vajbab 20-24, kifejtett zöldbab 40-80, hazai hüvelyes zöldborsó 70-100 fillér kilogrammonként, tengeri csövenként 3-8, sóska kilogrammja 20-40, tisztított paraj 25-40, gyökeres 16-30 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemesfajú alma 40-100, közönséges válogatott 30-70, közönséges kevert 20-50, rétesbevaló 25-50, birs-alma 18-60, nemes fajkorte 60-140, közönséges válogatott 30-80, kevert 20-50, befőzínivaló 40-80, berzencei szilva 30-90, magvaváló őszibarack 30-180, nem magvaváló 30-180, befőzínivaló 30-180, közönséges görögdiinnye 15-20, faj sárgadiinnye 18-30, közönséges 8-10, csemegeszőlő 80-160, kevertfajú 50-100, közönséges 50-80, borkaváló 40-80, új nagy papírhéjú dió 80-140, keményhéjú 50-80, dióbel 440-700 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 460-650, gulyás 320-560, rózsza 300-480, értes 240-320, kereskedelmi 180-240, törött szegfűbors 600, hazai köménymag 200-240, külföldi 240-400, majoránna 500-800, borókafenyőmag 160, kék mák 140-180, pergettett méz 200-240, házi színszappan 140-160, közönséges háziszappan 96-120 fillér kilogrammonként.

Borarak. Dömsödön közepes kínálattal eladtak egy tétel 10 fokos óbort 80 fillérért, míg 17%-os must 40 fillérért kelt el. *Soltvadkerten* elkelt 100 hl 11-8 fokos óbort 84 fillérért. A must ára 18—24, kőszterneburgi szerint 40—48 fillér volt a múlt héten. *Szentmártonkútan* az óborkészlet elfogyott. A kőszterneburgi csekély eredménnyel leszűretettek s így 40 fillérért nem hajlandók újboraikot megválni. *Cegléd*en közepes a kereslet, de a kínálat szűnhet. A 40 filléres ajánlatot még a legkisebb szőlőbirtokos sem hajlandó elfogadni. A must minősége 19—22%. *Nyíregyházán* közepes kereslet és kínálat mellett eladtak 150 hl mustot prompt átvételre 63 fillérért. *Ecséd*en közepes kereslet és szűnhetőkínálat mellett eladtak 50 hl mustot 56 fillérért. *Gyöngyösön* közepes kereslet és kínálat mellett eladtak 70 hl 11-7 fokost 74 fillérért, 70 hl 11-5 fokost kadarkát 72 fillérért, 200 hl új fehér bort 58 fillérért és 200 hl fehér mustot 53 fillérért. *Borszőlőt* eladott 500 q 36, 1000 q 40, 100 q 35 fillérért. *Jászberényben* közepes kereslet és kínálat mellett eladtak csekély mennyiségű óbort 1 pengő körül. Mustban eladás nem történt, mert a lehető legrosszabb termésre van kilátás. Kistermelők 70—80 fillért kérnek a mustért. *Szekszárdon* a főszüret jövő héten kezdődik. Az előszüret boraiban üzlet még nem fejlődött ki. Egyes kisebb tételeket 40—50 fillér között adtak el.

Pálinka. (Tájékoztató árak.) Az áru minősége és mennyisége szerint, valamint a fuvar- és átvételi költség tekintetbevételével: Ó-törköly 6-16, törköly új áru 4-16—4-50, seprő 6, 6-szilva 6, új szilva 4-80—5, óborpárlat 8, újfűzésű borpárlat 7-50 pengő forgalmi adó nélkül a földben, a III-ik táblázat szerint.

Idegen pénznemek eladási és vételi ára 1927 október 3-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell fizetni a banknak akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengő-nél többre kerül egy darab:* angol font 27-79 (27-95) pengő; dollár 5-68 (5-70) pengő; hollandi forint 2-28 (2-29) pengő; német márká 1-35 (1-36) pengő; svájci frank 1-09 (1-10) pengő. *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* cseh korona 16-88 (16-96) fillér; szerb dinár 10-01 (10-07) fillér; francia frank 22-40 (22-60) fillér; lengyel zloty 63-40 (64-40) fillér; román lei 3-54 (3-60) fillér; olasz lira 31-30 (31-60) fillér; osztrák schilling 80-40 (80-80) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Húszkoronás arany 23—23-10, ezüstkoronás 0-38—0-40, régi ezüstorntos 1—1-05, ezüst ötkoronás 2—2-05 pengő darabonként.

Patkány-, egérrítő

„RATINOL“

Biztos hatású irtószér, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja: **RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám.**

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbírókrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

A „Baromfitömő készülék“-kel

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfűzés, derékfájás és kézkiérsz. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült. —

Kérjen árjegyzéket.

Cím:

KUGLER SÁNDOR, MAKÓ.

Szakorosi-rendelő vér- és nemibetegek részére. E z ü st salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezetekben szeresheti bel!

★

Tartalékpenzek legelőnyösebben mint árulólég v. központnál folyószámla- gyűmölcsös-beték a **HANGYA** géptelhetők!

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröböl készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröböl, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szereshetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműáruosztályánál.

Legeredményesebb a hirdetés a **VASÁRNAP** képes hetilapban.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók.

marokrakó és kéveköttáratógépek, lögereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szeresám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géptelnyálál szereshetők be legjutányosabban.

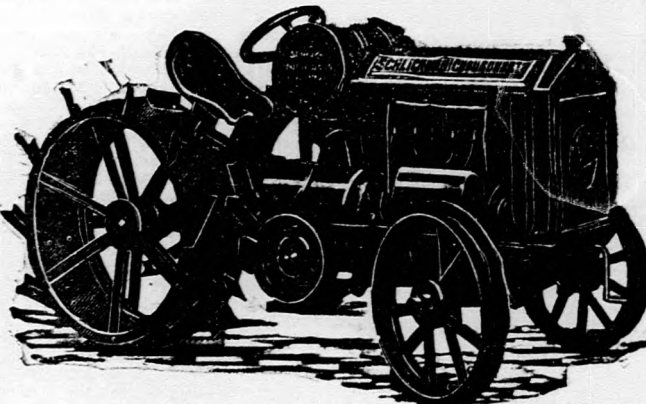
SCHLICK-NICHOLSON

Gép-, Vagon- és Hajógyár R.-T. BUDAPEST. VI. ker., Váci-út 45—47. szám. Levélcím: Budapest 56.

Raktárak: Győr, Veszprém, Nagykanizsa, Kaposvár, Pécs, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Tartós, mert elsőrendű anyag. Olcsó, mert 105,000.000 K. Acélkeretes, golyóscsapágyas cséplőgépek. „Ásványi“ szab. tengeri-szártepő.

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-út 63. Fiókok: Szombathely (volt Magyar Motor-és Gőpgyár), Eger, Káptalan-u. 8., Szeged, Kölcsey-u. 11.

SCHLICK-HANOMAG TRACTOR

Könnyű, mert 1500 kilogramm. Erős, mert 30 HP. Szánt naponta 10 holdat, hajt, vontat.

Vetőgépek.